

5 (květen 2020)
cena 10 Kč

Broumovské noviny

redakce@broumov-mesto.cz
www.broumov-mesto.cz

Zemřela JUDr. Libuše Růčková

Dne 5. dubna 2020 ve večerních hodinách zemřela po těžké nemoci paní Libuše Růčková.

Byla dlouholetou členkou zastupitelstva města a v období let 2002 ÷ 2010 i starostkou našeho města. Celé rodině vyjadřujeme upřímnou soustrast.

vedení města Broumova

Kondolence Heimatkreisu rodině Libuše Růčkové

Milý Karle Bůno a rodino,
s velkou účastí jsme obdrželi zprávu o úmrtí Vaší dcery a chceme Vám tímto vyjádřit hlubokou soustrast. V této těžké době pro Vás a celou Vaši rodinu Vám přejeme hodně síly a božího požehnání.

Krajanské sdružení Broumov ztrácí dobrou přítelkyni, která stála za sloučením našich společných dějin a jejich pokračováním v přítomnosti. Její návštěvy na broumovských srazech zůstanou v našich vzpomínkách.

Ukázala cestu, kterou naši krajané s nadšením přijali. Jako starostka ve svých projevech na našich setkáních ve Forchheimu a Gersthofenu postavila most mezi našimi zeměmi. V tomto odkazu budeme pokračovat.

Těšili jsme se na shledání v nadcházejícím podzimu v Broumově, ale to už nám nebude dopřáno. V rámci „Dní setkání“ budeme společně u jejího hrobu na JUDr. Libuši Růčkovou vzpomínat. V této pohnuté době jsme v myšlenkách s Vámi.

V tiché vzpomínce za Heimatkreis Braunau
Erik Buchholz a Dr. Günter Reichert

Kondolence vrchního starosty starostovi Broumova

S politováním jsem přijal zprávu o úmrtí někdejší starostky našeho partnerského města Broumov, paní Libuše Růčkové.

Při mé návštěvě Broumova v roce 2018 jsem se s ní mohl seznámit a krátce s ní pohovořit, což mne velmi potěšilo.

Tímto bych chtěl touto cestou pozůstalým a městu Broumov osobně, jakož i jménem města a městské rady Forchheimu, vyjádřit hlubokou soustrast.

Na paní Růčkovou budeme vzpomínat jako na starostku, která se vždy angažovala pro partnerství s naším městem. Město Forchheim ji navždy uchová v čestné vzpomínce.

S přátelským pozdravem Dr. Uwe Kirschstein,
přeložil Jan Neumann

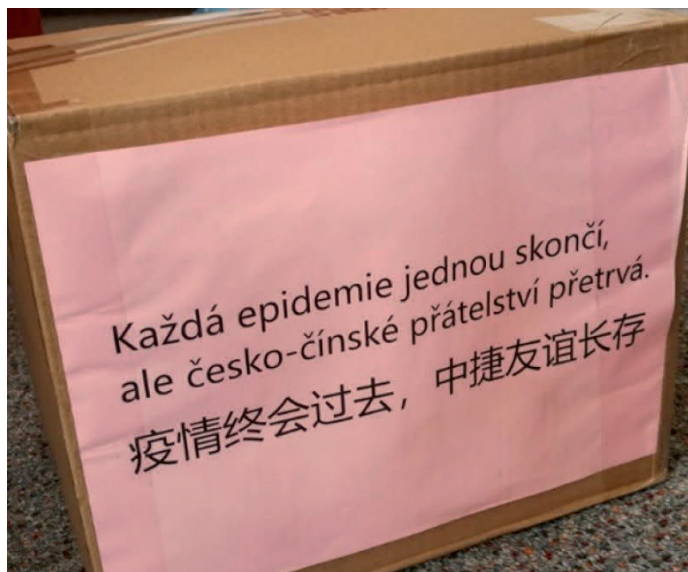
Milí Broumováci,

tak to vypadá, že by příští měsíc mohla omezení v důsledku koronaviru odeznít. Harmonogram uvolňování se zkrátil, a tak již tento měsíc budeme moci ke kadeřníkovi či do knihovny. Již před Velikonocemi vláda otevřela hobbymarkety, což všichni kutilové a zahrádkáři uvítali. Davy nákupu chtivých občanů se

navalily do obchodů jak velká voda, a tak je jasné, že nemá cenu brzdit drobné krámky a obchůdky. Vláda to má dozajista dobře promyšlené, a tak bych se jich jednou potom, až to všechno skončí, chtěl zeptat, proč se otevřely velké hobbymarkety, ale knihovny a knihkupectví zůstaly zavřené. V knihovnách se asi tvoří velké fronty, zatímco v hobbymarketech to bylo v pohodě.

V dubnu jsme se také dočetli, že si náš ministr zahraničí nechal vypracovat analýzu. Experti ministerstva varují před tím, že Čína zatajovala informace o koronaviru a pandemii se i za pomoci propagandy pokusí využít k rozklizení Západu a získání dominance. Prezident, premiér či ministr vnitra opakovaně děkovali Číně za to, že Česku v této koronavirové krizi pomohla, když tamní firmy státu prodaly roušky, respirátory či rychlotesty za miliardy. Ano – nejsou to milodary, normálně za to platíme. Potom ale nechápu, proč nám na krabice Číňané píšou vzkazy o nesmrtelném přátelství.

Nevím, kolik za tu analýzu ministr zaplatil, ale my starší ročníky víme naprosto přesně – tam, kde vládne komunista, tam je zatajování a překrucování informací standardním vládním postupem.

Ale co je na mne příliš, je další dubnová informace z tisku. Někteří starostové Prahy dostali policejní ochranku. Ruský ministr obrany jim vyhrožuje, naše zpravodajské služby zaznamenaly pohyb „ruského občana, který by mohl představovat nebezpečí...“. Protože sundali sochu Koněva. To nám tady bude Rusko pomoci novičoku také trávit naše lidi, tak jak to provedly ruské tajné síly v britském Salisbury? A rovnou starosty? Mám se začít bát? Naštěstí snad v Broumově žádnou sochu rudoarmějce nemáme.

Ani žádná ulice nenese jméno nějakého ruského komunisty. Tak snad jsem v bezpečí.

Milí Broumováci, je květen! Pojďme tak jako Mácha užívat „večerní máj - lásky čas“. Nemusíme do prvomájového průvodu, můžeme si den volna užívat spolu se svými přáteli. A těšit se na nový život po koronaviru. Už si můžeme začít plánovat, kdy k holiči, co si půjčíme za knížku, a za chvíli můžeme i do restaurací. Tak snad nás ten čínský virus neporazí a zase si budeme užívat normálního života. Ale dejme si všichni ještě chvilku pozor a dodržujeme prosím pravidla, tedy nošení roušek, a i s tím setkáváním po hospodách to prosím ještě chvilku vydržme. Děkuji.

Jaroslav Bitnar, starosta

Mateřská škola v době koronaviru

Je úplně jiná. Je nás tu málo, malý kolektiv, všichni jsme zahalení na nezvyklých místech. Děti nosí roušky, my dospěláci také nosíme roušky. Úplně nejdříve si roušky oblékly paní učitelky a panenky, medvědi a jiná plyšová zvířátka, aby se toho děti nebály, a pak nakonec ji dostaly i děti.

Ty úplně první roušky jsme dětem našli přímo ve školce a v den, kdy byla oznámena povinnost nosit roušky, odcházely děti domů již v nich. Nutno podotknout, že ty dostávají zlatou medaili za statečnost a výdrž. Jestli někdo nemá problém s nošením roušky, tak to jsou naši malí předškoláci, alespoň v době pobytu ve školce. Do budovy vstupují jen zaměstnanci a děti, mamky a taťkové své ratolesti odevzdávají u vchodových dveří, aby v budově byl co nejmenší pohyb lidí, kteří tam tak úplně nepatří. V místnostech, kde se děti pohybují, si tiše vrní čističky vzduchu, a proto věříme, že ti, co do školek opravdu museli, že je o ně dobře postaráno. Poděkování patří i p. Knoppovi, který nás zásobil dostatečným množstvím desinfekčních gelů a ušetřil nám nemalé starosti, děkujeme. Desinfikujeme o sto šest.

Všechna opatření mají svá pro i proti a stejné je to i ve školce. Ještě nedávno se kluci prali o ta nádherná autíčka, co přinesl Ježíšek, a právě teď vyjde na každého jedno, a ještě si mohou vybrat barvu. Je tu takový nezvyklý klid, i když si děti chvilku zajuchají, nedržíme se za uši a silný hluk nerozkomíhá stropní osvětlení.

Pár předškoláků plní úkoly rychlostí blesku a vychutnávají si to, čemu se říká individuální přístup v plném slova smyslu. Těm, co jsou doma, posíláme pro zpestření času odkazy na nyní bezplatné programy pro předškoláky, občas pracovní listy a jiné nápady na ukrácení chvilky při domácím vzdělávání. Rodičům děkujeme, že si děti ponechaly doma, že nás je málo, a v tom malém počtu se daří plnit všechna možná hygienická opatření.

Bohužel, tím, že zhruba dvacítkou rodičů může docházet do zaměstnání a o děti mají postaráno, došlo i ke komplikaci v tom, že rodičům, kteří si děti ponechali doma, nemohlo být vystavené ošetřovné, protože mateřská škola není uzavřená, ale běží dál, jen v omezeném provozu.

Touto cestou děkuji všem rodičům, kteří mají děti doma, i těm, kteří nám je stále vodí, za dosavadní spolupráci v této rouškové a nelehké době. Věřím, že vše dobře dopadne a my všichni se brzy sejdem na pracovišti a přitukneme si na zdraví, byť jen dětským šampaňským, ale hlavně všichni a bez toho, že nám bude překážet, dnes ještě nezbytná, rouška.

Taťána Loudová, MŠ Broumov

Na fotografiích na titulní a poslední straně jsou děti z broumovské mateřské školy. Autory fotografií jsou René Herzán a Eliška Ratajská.

Obnovení provozu sběrných dvorů pro odkládání odpadů

Obchodní společnost Marius Pedersen a. s. informuje o otevření sběrných dvorů **od středy 29. 4. 2020:**

SD Heřmákovice středa 14:00 až 17:00 h (**do konce dubna bude SD mimořádně otevřen již od 06:00 h z důvodu minimalizace front**)
sobota 08:00 až 11:00 h

SD Broumov středa 14:00 až 17:00 h
sobota 08:00 až 11:00 h

Žádáme tímto občany, aby dodržovali pravidla nařízená vládou ČR (rozestupy, roušky, ...).

Doporučujeme z důvodu očekávaného náporu zájemců o odložení odpadů na SD, aby občané využili pozdější termín pro návštěvu SD, kdy již nebudou muset čekat ve frontě kvůli zajištění rozestupů.

Současně upozorňujeme občany, že na SD lze ukládat:

- vytríděný velkoobjemový odpad (koberce, linolea, nábytek),
- vytríděné složky komunálního odpadu – noviny, kartony, plasty, tetrapacky, sklo, kovy,
- elektrozařízení v rámci zpětného odběru,
- nebezpečné odpady (chemikálie, barvy, oleje ...),
- stavební odpad (cihly, beton...) – občané s trvalým pobytem na území města Broumova mohou uložit zdarma 500 kg stavebního odpadu za rok na držitele občanského průkazu. Stavební odpad se odkládá v areálu obchodní společnosti Marius Pedersen a. s. – třídiřna Heřmákovice, kde je možné zvážit množství odkládaného odpadu. **Nevztahuje se na odpad vzniklý v souvislosti s podnikáním občana.**

Z důvodu vedení předepsané evidence je nutné při odložení odpadu na sběrný dvůr předložit doklad o místě bydliště (např. občanský průkaz).

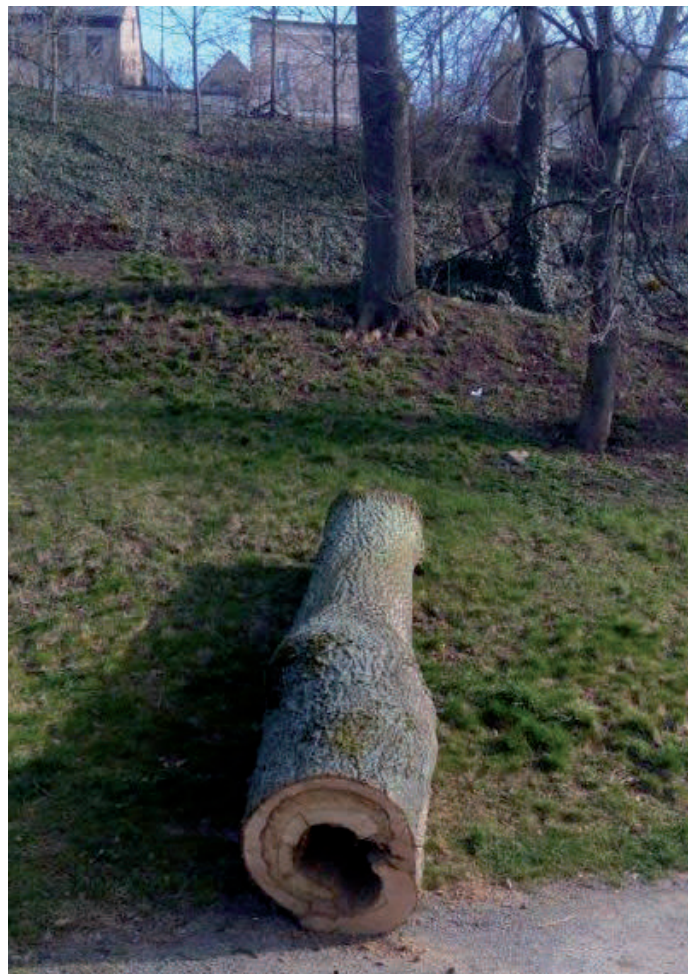
MěÚ Broumov

Kácení stromů v Alejce (informace občanům)

Nadace Proměny Karla Komárka nechala vypracovat dendrologické posudky na veškeré dřeviny v parku Alejka. Na základě předloženého návrhu vegetačních úprav bylo doporučeno kácení (ve dvou fázích) poškozených a nemocných dřevin.

TS města Broumova v lednu 2019 podaly na odbor ŽP žádost o kácení těchto dřevin (jednalo se o 8 ks jasanu ztepilého), za které byla navržena náhradní výsadba. Odbor ŽP následně vydal rozhodnutí o kácení dřevin (leden 2019) s odůvodněním, že: „...dřeviny mají výrazně zhoršený zdravotní stav, jsou silně proschlé a prolámané, je na nich patrná snížená vitalita, báze kmenů a kořenový systém dřevin je napaden infekcí, dřeviny jsou provozně velmi nebezpečné, při nepříznivých klimatických podmínkách by mohlo dojít pádem dřeviny anebo větví k újmě na zdraví, škodě na majetku...“ Jeden z poškozených stromů byl pod odborným dohledem pokácen ještě v průběhu února roku 2019, ostatní stromy se kácely v průběhu března roku 2020. První fázi kácení provedl arborista Bc. Robert Mazurek, práce v druhé fázi zajistila specializovaná firma Arboristika Hronov. Náhradní výsadba (uložena odborem ŽP) bude technickými službami zajištěna v závislosti na klimatických podmínkách nejpozději do 31. 12. 2021.

Bc. Dana Hejnišová, TS města Broumova

Zpráva o činnosti městské policie

Městská policie Broumov v současné době nejčastěji provádí kontrolu vládního nařízení „Nouzový stav“. Týká se to hlavně nošení ochranných pomůcek na veřejnosti, kontroly dodržování rozestupů občanů čekajících na úřadech, kontroly obchodů, prodejen, sportovních areálů, cyklostezky aj. Dále spolupracujeme s vedením města Broumov a krizovým štábem na daných opatřeních, popřípadě ve spolupráci se sociálním odborem rozvíjíme hygienické potřeby a letáky pro občany (seniory).

Dále hlídky MP Broumov vyjíždí na různá oznámení:

- V nákladním prostoru nádraží si hráli chlapi na skládce dřeva. Z důvodu ohrožení jejich životů byli vykázaní z místa.
- Občan ČR vracující se z Itálie v době karantény se chtěl nastěhovat k příbuzným do Broumova. Tato osoba byla ve spolupráci s PČR Broumov zajištěna.
- V ulici Na Výsluní bylo odstavené nepojízdné vozidlo, majitel byl zjištěn a poučen o nutném odstranění vozidla.
- Hlídka MP Broumov zadokumentovala přestupek – porušení občanského soužití a předala jej ke správnímu orgánu města Broumov.
- Strážníci MP Broumov vyjížděli 5x na signál PCO z objektů.
- Hlídka MP Broumov si převzala v Penny marketu tři nezletilé osoby, které byly chyceny ostrahou při krádeži zboží. Děti byly předány rodičům a ohlášeny na OSPOD Broumov.
- PČR Broumov a kriminální policii Náchod byl předán záznam z MKDS potřebný k řešení nahlášených případů.
- Na signál tlačítka SOS vyjela 2x hlídka MP Broumov v nočních hodinách do pečovatelského domu pomoci seniorce.
- Při hlídkové činnosti hlídka MP Broumov zjistila větší úhyn ryb v rybníku Břídlo. Věc byla řešena s majitelem.
- Tři odchycené psy předali strážníci zpět majitelům.
- Na žádost dopravního odboru hlídka MP Broumov doručila několik písemností občanům.
- Na MP Broumov byl přijat nález peněženky a následně byla peněženka předána majitelce.
- Asistence HZS a RZS Broumov u přistání vrtulníku z důvodu dopravní nehody u Lidlu a následná přeprava syna zraněné osoby.

Děkuji strážníkům za jejich práci.

Strážník pověřený vedením MP Broumov Jaroslav Korityák

Zpráva Policie ČR za období 15. 3. 2020 – 15. 4. 2020

Policisté OOP Broumov plní v současné době mnoho úkolů, které se týkají ochrany obyvatel před nákazou koronaviru covid-19. Při tom spolupracují s mnoha dalšími složkami jako KHS, ČOI, HZS, zdravotnickými zařízeními a Armádou ČR. Většinu prohrěšků proti současným opatřením řeší domluvou a vysvětlením situace. Bohužel se najdou i tak nezodpovědní občané, kterým je jedno, že svým jednáním ohrožují zdraví ostatních obyvatel a nerespektují pokyny policistů. Za uvedené období policisté oznámili 14 osob příslušným orgánům a v 6 případech udělili příkaz na místě.

Jak jsem již uvedl v minulém příspěvku, při vyhlášení nouzového stavu se velice zpřísní postihy za spáchané delikty, z tohoto důvodu většinu oznámených či zjištěných trestných činů policisté OOP Broumov předali službě kriminální policie a vyšetřování, protože ta je věcně příslušná k jejich prošetření. Na případech se pak naši policisté podílejí dílčími úkoly.

Šlo zejména o dvě vloupání v Martínkovicích a porušování domovní svobody v Martínkovicích. Případ neoprávněného užívání motorového vozidla. Podvod přes aplikaci Messenger. Krádež peněženky s hotovostí přes 7000,- Kč v Broumově. Prošetřujeme případ nebezpečného pronásledování v Jetřichově. Přechovávání omamné a psychotropní látky v Broumově. Ohrožení pod vlivem návykové látky, kdy bylo řidiči naměřeno 1,74 promile. Opět byl přistižen řidič, který i přes vyslovený zákaz řízení motorových vozidel, takové vozidlo řídil. A několik dalších majetkových trestných činů.

Z méně závažných deliktů evidujeme pět případů porušování občanského soužití, čtyři majetkové delikty, dva podvody na internetu, jízdu motorovým vozidlem pod vlivem alkoholu, řidiče vozidla, který nevlastní řidičské oprávnění. Celkem bylo uloženo 8 příkazů na místě v celkové hodnotě 13.400,- Kč.

Dne 18. 3. 2020 nahlásil v odpoledních hodinách otec devítiletého chlapce, že se mu syn ztratil v okolí Špičáku u Ruprechtic. Na místo ihned vyjela hlídka. Do půl hodiny přijelo nezletilé dítě hledat z volna téměř celé broumovské oddělení. Za hodinu od oznámení byl chlapec nalezen v pořádku. Bylo to štěstí, protože se právě začalo stmívat.

Policisté místního oddělení děkují všem ukázněným občanům, kteří respektují nařízení, které se týká nákazy.

npor. Ing. Daniel Šumpík

Rozpis stomatologické služby první pomoci

Květen 2020 - Broumov, Police nad Metují, Machov
Vždy sobota, neděle, svátek od 9 do 11 hodin

**1. 5. MUDr. Vjačeslav Ogriščenko, ZS VEBA – Olivětín 66,
Broumov, 491 502 425**

**2. 5. MUDr. Jaroslava Neoralová, Horní 109,
Teplice nad Metují, 602 333 460**

**3. 5. MUDr. Ladislav Růžička, Poliklinika Broumov,
603 479 084**

**8. 5. MUDr. Daniel Blažek, ZS Police nad Metují,
491 543 844**

**9. 5. MUDr. Lukáš Neoral ml., ZS Police nad Metují,
491 541 654, 602 333 427**

10. 5. MUDr. Jan Kubec, ZS Police nad Metují, 491 543 398

**16. – 17. 5. DLK s.r.o. - MUDr. Dana Kapitánová,
ZS Meziměstí, Školní 196, 491 582 381**

**23. – 24. 5. MUDr. Ladislav Růžička ml.,
Poliklinika Broumov, 603 479 132**

**30. – 31. 5. MUDr. Miloš Pastelák, Sadová 44,
Broumov IV., 775 717 666**

Budova Café Herzog má další zrekonstruovaný prostor, výloha zející prázdnotou je minulostí!

Město Broumov začalo s rekonstrukcí budovy Café Herzog v roce 2016, náklady činily 1 400 000 Kč. Následně navázalo rekonstrukcí dalších prostor v roce 2017, tentokrát se investovalo 6 700 000 Kč, díky níž máme přímo v centru budovu s novou fasádou. Uvnitř najdeme všeobecnou zdravotní pojišťovnu, finanční úřad a půdní prostor našel uplatnění jako výstavní síň organizační složky Kultura a infocentrum, kde jste měli možnost zhlédnout již několik výstav od amatérských i profesionálních umělců. Na podzim loňského roku byla dokončena zatím poslední rekonstrukce, náklady překročily 400 000 Kč a výsledkem je prodejní prostor v přízemí. Tato místnost si již našla svého nájemce. Nájemníkem je Jan Záliš, dveře prodejny se otevrou na přelomu května a června, sledujte sociální sítě.

O jaký obchod se vlastně jedná? Název InstaxStore – WonderPhotoShop je konceptem společnosti Fujifilm, mezinárodní značka zabývající se fotoslužbami. Kopírování, vazby dokumentů a laminace jsou jen malou součástí poskytovaných služeb. V prodejně je k dispozici samoobslužný kiosek, díky kterému si zákazník za pár minut může odnést svoje vytištěné fotografie. Tisknout se zde budou i velkoformátové fotografie až do velikosti 60 x 180 cm nebo velmi oblíbený tisk na fotografické plátno. Samozřejmostí je prodej příslušenství k fotografiím – rámečky, fotoalba a spousta dalšího fotopříslušenství. Kdo by si rád vyfotil svoji zahradní slavnost a nechce si kupovat fotoaparát značky Instax nebo Polaroid, není nic jednoduššího než si ho zapůjčit, výběr je opravdu veliký... Nejen turisté si budou moci zakoupit oblíbené broumovské motivy na 3D pohlednicích, v tubusech nebo jako sérii exkluzivních pohlednic.

Stále platí, že Jan Záliš poskytuje grafické a reklamní služby. Navrhne vlastní logo, vizitky, propagační letáčky, vyfotí produktové snímky.

Přijďte se podívat do prodejny, která vás pohladí svým vkusem, a určitě si něco i vyberete. JE

Lumpík - pokračování příběhu

Dobrý den přátelé, kamarádi, čtenáři Broumovských novin. Tak Vám řeknu, hodně lidí telefonovalo Janě a chtěli vědět, jak se mám. Spousta z Vás u článku brečela, ale fakt už nemusíte, z nejhoršího jsem venku.

První novinka, která nastala, je, že jsem dostal krásný červený puntikátý obojek. Aspoň tak mi to Jana říkala. Když jsem ho uviděl, tak jsem si pomyslel, že budu jako holka, no ale dvounoží kamarádi pořád říkali, jaký jsem fešák, tak jsem si dal říct a nosím ho. Taký jsem vzal na procházku Agátku. Ta už konečně překonala strach z vodítka, a tak jsme jako dva machři vyrazili. Procházky si už moc užívám, a to nejen nějaké kratičké, ale šmajdám s dvounožci třeba i půl hodiny, někdy i déle. To víte, už si čtu cestou všechny vzkazy od ostatních psích kluků a holek. Někdy se mi povede jim odpovědět.

Chození mi už jde mnohem líp, už cítím, že mě nohy krásně udrží. Taký si představte, že mě vzala teta Eva k řece, smočil jsem si nohy a napil se. Zase jsem poznal něco nového. Krev už mám v pořádku, jenom musím brát prášky na štítnou žlázu. Jana mi je vždycky dá do kousku konzervy. Myslí si, že to nevím, ale chci ji udělat radost, tak prášek slupnu jako malinu. Každý den dostávám pochvalu, jaký jsem šikula. Všichni jsou na mě moc hodní. Pořád mě hladí, drbou, chválí a radují se, jak vypadám. Mějte se moc hezky, zase se Vám někdy ozvu a podám hlášení.

Lumpík

Víte, že...

- zaměstnanci Technických služeb města Broumova (dále TS) dokončili minulý měsíc další část urnového háje na velkém hřbitově?
- pokračovalo štěpkování pro občany? V dubnu TS takto vypomohly 18 občanům - majitelům zahrádek. Službu poskytují i nadále.
- v průběhu dubna bylo nutno následkem větrného počasí odstraňovat časté poruchy na veřejném osvětlení?
- opět bylo nutno opravovat schody na schodišti ke Střelnici? Bude tomu tak i nadále, do doby, než bude vybudováno nové schodiště.
- na hřbitově byly instalovány další dva pamětní stojany u rozptylové loučky? Zesnulých bohužel přibývá.
- svoz bioodpadu již funguje? Byl obnoven začátkem dubna a bude pokračovat ve stejných svozových dnech, jako tomu bylo loni.
- po 20. dubnu došlo k pádu stromu na Černé stezce? Nikomu se nic nestalo, ale odneslo to zábradlí. To TS opravily a pracovníci VPP jej natřeli.
- na podzim vysázené stromy a keře v parcích mají pupeny? Běžnou kontrolou se zjistilo, že se ujaly, a pokud o ně bude pečováno, porostou k potěše nás všech.
- ČIVO - zametací vůz už od začátku dubna zametá ulice?
- se TS podařilo zajistit dostatečné množství květin (především muškátů)? Díky tomu bude možno osázet pyramidy, truhlíky na oknech veřejných budov a květináče na sloupech VO.
- ve skleníku TS vypěstovaná sadba je k dispozici? Zájemci si mohou telefonicky domluvit návštěvu a požadované výpěstky si odkoupit.
- vzhledem ke stále trvajícím nouzovým stavu pracují zaměstnanci TS ve zvláštním režimu - pracují ve směnách. Přejeme jim i nám všem, aby se situace změnila k lepšímu a vrátili jsme se k normálnímu životu. Přichází nejkrásnější měsíc v roce, tak ať si ho užijeme!

A.O.

Co nového v Broumově?

Starosta pan Ing. Jaroslav Bitnar a místostarosta pan Kamil Slezák mně odpověděli na otázky, které jsem jim položil.

A. Obst: Pane starosto, minule jsme hovořili o změnách v rozpočtu města, ke kterým jistě dojde v důsledku koronaviru. Máte již vytipovány oblasti nebo akce, kterých se to dotkne?

Ing. Bitnar: Škrtnání plánovaných akcí bude citelné. Již dnes víme, že bude nutno, pokud možno na příští rok, odložit například rekonstrukci kavárny Herzog, rekonstrukci ulice Luční, opravy sportovní haly, vybudování nových schodišť ke Střelnici a naproti nemocnici.

A. Obst: Minule jsme hovořili o opravě ulice Bří. Čapků. Tě se to také týká?

Ing. Bitnar: Nikoliv. Tato akce se realizovat musí, neboť bychom přišli o dotace. Cyklostezku u Hobry i Bří. Čapků vyhrála

firma Strabag, která se díky koronaviru také ocitla v problémech - zejména se zaměstnanci. Jsem ale přesvědčen, že obě akce budou realizovány ke spokojenosti nás všech.

A. Obst: Obracím se na místostarostu p. Kamila Slezáka. Jak lidé dodržují předepsané chování v nouzovém stavu?

K. Slezák: Městská policie se s porušováním předpisů bohužel setkává. Lidé si nechávají domluvit, ale přece jenom došlo k opakovanému porušení předpisů, takže již musela osoby oznámit k projednání správnímu orgánu. Problémy byly zjištěny i u dalších osob. Podnikatelé opatření dodržují.

A. Obst: Minule jsme hovořili o omezeném styku úřadu s veřejností. Jak je to nyní?

K. Slezák: V současné době je styk s veřejností rozšířen na oba dva úřední dny, a to na pondělí a středu. Otevřeno je v době od 7:00 do 11:30, a pak od 12:30 do 17:00 hodin. Další rozšíření je odvislé od vývoje a pokynů od nadřazených orgánů.

A. Obst: Někteří občané si povšimli, že v dubnu nebyly zahájeny zemní práce na Spořilově. Můžete nám k tomu něco sdělit?

K. Slezák: Občané mají pravdu v tom, že zemní práce mohly být v dubnu zahájeny. Dodavatelem akce je firma PB-SCOM s.r.o. Hranice, která ji musí zhotovit do 31. 8. t. r. Zpoždění se dá dohnat. Mají na něm podíl i problémy se zaměstnanci.

A. Obst: Děkuji vám za informace.

Broumovské šprochy

• Stále není dořešeno, kdo bude vařit v nemocnici a jak budou zajištěny obědy pro školní mládež. Prý se bude jídlo vozit z Jaroměře nebo z Náchoda. V tom případě bych doporučoval letecký most, aby snídaně, obědy i večere byly podávány teplé a včas. Famy hovoří o tom, že dokonce si budou vařit i děti. Město před mnoha lety podpořilo vybudování nové kuchyně v nemocnici i tím, že zrušilo svoje školní kuchyně. Projekt vyhovoval, ale nové vedení nemocnice a zejména asi bezkonceptní koncepce se mění jako to počasí. Bylo by dobře, aby někteří funkcionáři z kraje i vedení Oblastní nemocnice Náchod bydleli v Broumově. No, snad se domluví.

• O výstavbu rodinných domků na Spořilově je zájem. Přihlásili se další zájemci.

• Když vidíte v televizi, jak lidé dodržují odstupy a chovají se většinou ukázněně, určitě to srovnáváte s okolní realitou. Pak nabudete dojmu, že v Broumově neumí spousta lidí číst a spousta špatně slyší, neboť v Lidlu i v Penny marketu jsou často „hlava na hlavě“ a slovo rozestup jim nic neříká. Škoda, ale snad to v dohledné době skončí.

• Zdá se, že na Broumovsku nikdo na koronavirus ani s ním spojené nemoci neuměl. Možná, že to s disciplínou našich občanů není až tak špatné, nebo že bychom měli jen štěstí?

• Z prvomájového průvodu letos prý nic nebude. Četní funkcionáři nebudou mít tribunu, nebude ani průvod a ani alegorické vozy. Ti, co mohou, budou moci slavit máj - lásky čas.

A.O.

EDUMED s. r. o. – Všeobecné praktické lékařství od 1. 5. 2020 změna ordinační doby

MUDr. Petr Kučera, MUDr. Adéla Hažmuková, MUDr. Barbora Šubrtová
Masarykova 30, Broumov (budova polikliniky), telefon: 602 423 933

Ordinační doba:

Pondělí 7:30 – 12:00 (pro nemocné), 12:00 – 15:00 (pro zvané - prevence, předoperační vyšetření)

Úterý 7:30 – 12:00 (pro nemocné), 12:00 – 15:00 (pro zvané - prevence, předoperační vyšetření)

Středa 13:00 – 18:00 (pro zvané - prevence, předoperační vyšetření)

Čtvrtek 7:00 – 12:00 (pro nemocné)

Pátek 7:00 – 12:00 (pro nemocné)

Farma Wenet uvítá pomoc. Staňte se adoptivním rodičem zvířat!

Na základě mimořádného rozhodnutí vlády došlo také k uzavření zoo koutků, zoo farem a jim podobných. Uzavřena tak musí být i farma Wenet v Broumově. Farmu již několik let navštěvují zejména školy a školky, rodiny s dětmi a všichni ti, kteří mají rádi přírodu a zvířata.

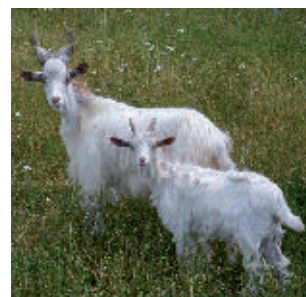
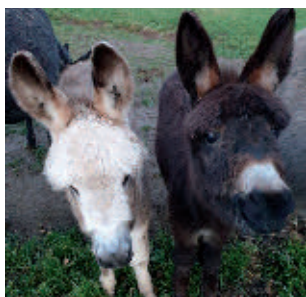
Na Farmě Wenet chovají a starají se o bezmála více jak 150 ks zvířat, a to jak těch domácích, tak i cizokrajných. Mezi ty nejznámější patří velbloudi Honza s Princeznou, ale i různé druhy oveček a koz, pštrosi, drůbež, papoušci, lamy, oslíci, dikobrazi, klokani a mnohých jiných.

Uzavřením přichází farma o příjem, kterým zajišťuje chov zvířat, každodenní krmení, seno, vodu, granule, obilniny apod. Vloni byla situace jiná, návštěvnost nebyla ničím regulována, návštěvníci farmu navštěvovali. Nikdo ale v současné době neví, jak bude celá nynější situace dlouho trvat, proto na farmě uvítají i vaši pomoc.

Pomoci farmě můžete minimálně dvojím způsobem, a to buď adoptíí zvířete, anebo zajištěním krmení, kdy můžete dovézt ovoce a zeleninu, jablka, mrkve, sušené pečivo atp. Adoptce spočívá v tom, že si na farmě můžete vybrat jakékoliv zvířátko, kterému byste se chtěli stát „adoptivním rodičem“. Váš příspěvek pak bude použit pro chov zvířátek na farmě. Adoptce trvá vždy rok a je možné ji vždy opakovaně prodloužit.

Bližší informace o možnosti pomoci získáte na tel. 777 699 588, nebo na www.wenet.cz/adoptce, a také můžete využít e-mail wenet@seznam.cz. Všichni z farmy Wenet vám děkují, zejména zvířátka, kterým je pomoc určena.

Farma Wenet

Zapojte se do přípravy strategie rozvoje centra města Broumov

BROUMOV
ŽIJ!
JE!
V CENTRU

V březnu začalo město Broumov připravovat integrovanou strategii urbanistického rozvoje centrální části města. I přes současnou komplikovanou situaci probíhají práce na analytické části. Kvůli opatřením nouzového stavu zatím nebylo možné realizovat zapojení veřejnosti do přípravy strategie. Věříme, že se v květnu situace zlepší a my s Vámi o rozvoji centra města budeme moci diskutovat.

Postup přípravy strategie můžete sledovat na webu města, kde byla zřízena samostatná podstránka. Pro komunikaci přípravy strategie bylo vytvořeno logo: „Broumov žije! v centru“.

Vyplňte dotazník

Dotazník je přílohou květnového čísla Broumovských novin, zároveň jej je možné vyplnit online na www.broumov-mesto.cz. Poslední den pro odevzdání dotazníku je 24. května.

Přijďte na setkání nad mapou

Z kapacitních důvodů proběhne setkání nad mapou ve dvou dnech:

středa 27. května – pro majitele nemovitostí a provozoven v centru města

čtvrtek 28. května – pro širokou veřejnost se zájmem o rozvoj města

Místo: Kulturní sál Střelnice (Střelnická 227, Broumov)

Čas: obě setkání začnou v 17:00

Od 16. března do odvolání jsou školy pro žáky uzavřeny.

Studentky záchranářství jsou přímo v první linii boje proti nemoci covid-19

Bývalé studentky Gymnázia Broumov, maturantky z roku 2018, studentky záchranářství, Lucie Repáňová a Nela Volhejnová, jsou přímo v první linii boje proti nemoci covid-19.

Jak vidí svoji práci Lucie:

S Nelou se obě snažíme v těchto dnech co nejvíce pomoci zdravotnickému personálu. Já dělám na zdravotním operačním středisku (dispečinku) v Pardubicích, kde řídím veškeré výjezdy ohledně covidu-19. Je to obrovská zkušenost a neskutečně moc mě to baví. Snažím se, aby pro záchranáře byly výjezdy k nemocným co nejlépe řízené po celém Pardubickém kraji. Nela pomáhá na interním oddělení v Broumově. Stará se o pacienty, kolikrát se přes den ani nezastaví, ale (jak je známo) léčí i svým pozitivním humorem a neustálým úsměvem.

Jsmo vděčné za to, že můžeme pomoci. Přejeme Vám co nejvíce zdraví, síly a doufáme, že toto náročné období bude brzy za námi. Mějte se hezky a opatrujte se.

Jak vidí svoji práci Nela:

První týden jsem byla v nemocnici v Broumově u vstupu, kde jsem měřila teploty, vyplňovala dotazníky a podávala instrukce. Tento týden jsem začala pracovat v nouzovém režimu na interním oddělení jako sanitářka a zároveň sestra. Nouzový režim funguje tak, že jsme rozděleni na dva týmy, které se střídají po týdnu, abychom se nepotkávali, kdyby v jednom týmu byl někdo pozitivní, tak aby druhý mohl pracovat a chod oddělení byl zachován.

Moje náplň práce je pestrá, obstarávám hygienu, pitný režim, stravu pacientům. Dále podávám infuze, léky, inhalace a vše, co je potřeba. Příjmy a odchody pacientů. Budu upřímná, sranda to není, je to fakt záhuľ, ale jsem moc ráda, že mohu být nápomocná! Myslím si, že je to výborná praxe a příprava do budoucnosti.

Zdravíme učitele i studenty z gymplu. Opatrujte se a mějte se krásně.

Z ohlasů na facebooku:

Fakulta zdravotnických studií Univerzity Pardubice: Gymnázium Broumov nám připravuje skvělé studenty. Ukázka toho, když má mladý člověk ambice, cíl a chuť něco dokázat a k tomu je pozitivně ovlivněn kvalitním vzděláváním. Výsledek se prostě musí dostavit. (reakce na pomoc našich studentů v nemocnicích)

V dnešní nelehké době pomáhá i Pavlína Ledvinová. Pavlína maturovala v roce 2019, studuje také obor zdravotnický záchranář.

Pěkný den,

jelikož studuji obor zdravotnický záchranář prvním rokem, mé kompetence nejsou vysoké. Avšak neváhala jsem a obrátila se s nabídkou jakékoliv výpomoci nemocnici v Jičíně. Ujala jsem se zde na tři týdny pozice ošetřovatelky na chirurgickém oddělení. Do této doby jsem byla bez praxe a musím uznat, že první zkušenost mít zrovna v této situaci, kdy se často mění opatření, setkáváte se s mnoha lidmi s podezřením na covid-19, jste celý den v respirátoru, který vám odírá nos, a není lehké v něm pracovat, štítu, rukavicích, je psychicky náročné... Ale i přes to jsem ráda, že mohu pomoci a přiložit ruku tam, kde je potřeba, a zároveň získávám praxi.

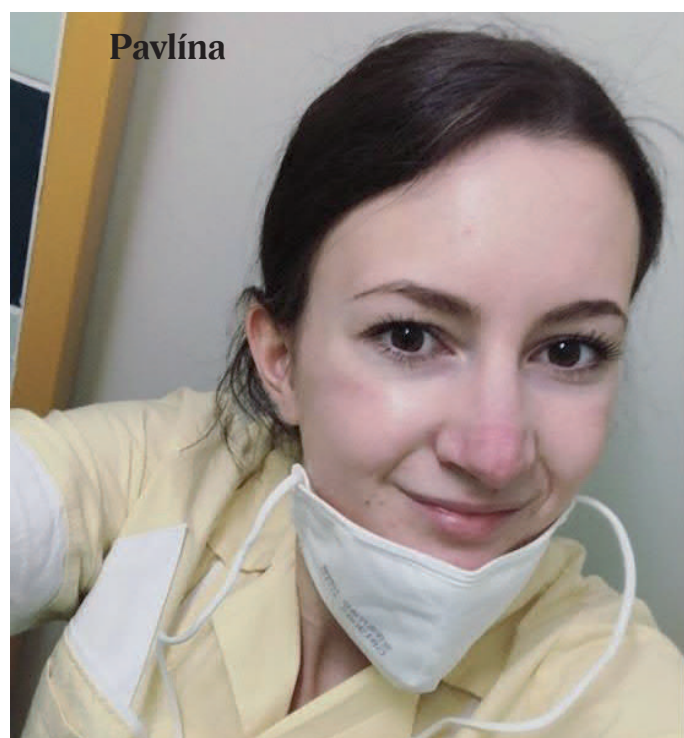
Nyní se chystám odjet na čas domů - do Martinkovic - a nabídnout pomoc nemocnici v Broumově. Prosím vás všechny, i když vím, že je to dlouhé, nepohodlné a náročné, dodržujeme karanténu, nosíme roušky... chraňme své blízké, chraňme se navzájem... A nezapomeňme se usmívat a myslet pozitivně! Zdravím vás a přeji šem mnoho zdraví a síly v těchto náročných dnech.

Pavlína Ledvinová

Zapomněla jsem dodat „jednu“ důležitou větu. Toto těžké období mě posunulo dál v přesvědčení, že jsem si vybrala správný obor. Hodně lidí nyní muselo přestat pracovat, zůstat doma, a já naopak. Postavila se a šla tam, kde mě potřebují, kde vím, že mohu pomoci.

A já dodávám - můžeme být hrdí na to, že takovéto studentky prošly naší školou.

Milan Kulháněk

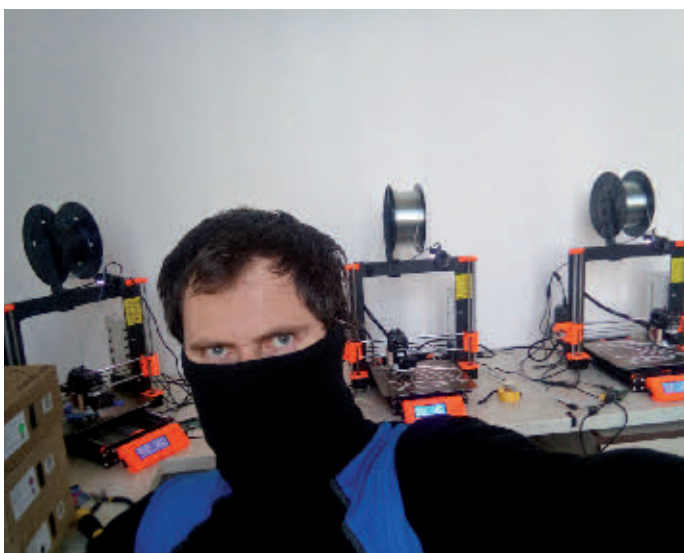

Gymnázium se zapojilo do projektu Tiskne celé Česko

V Královéhradeckém kraji se k výzvě Tiskne celé Česko připojilo celkem 28 subjektů a jedním z nich je i Gymnázium Broumov. Dobrovolníci z řad žáků a pedagogů pomáhají s výrobou ochranných štítů pro zdravotníky bojující s nákazou COVID-19.

Učitel broumovského gymnázia Michal Hnyk na 3D tiskárně ještě koncem března vytiskl prvních 100 sad ochranných pomůcek (čelenka a 2 pouzdra matice).

René Herzán

Poděkování

Děkujeme studentům z Gymnázium Broumov, kteří se zapojili do naší výzvy Nos roušku, a věnovali celkem 150 ks roušek, které jsme rozdělili dále do domova důchodců a nemocnici v Broumově.

Děkujeme za pomoc, které si moc vážíme. Spolu to zvládneme!
EDUMED s.r.o.

Zemřel Jaroslav Sedlák

Dlouholetý vyučující chemie na našem gymnáziu Jaroslav Sedlák již není mezi námi. Zemřel v pátek 10. dubna v 87 letech.

(mk)

Firma Lavibell, s.r.o. pomohla umožnit dálkovou výuku na Gymnázium Broumov

Velkou radost mi udělal pan Martin Cvrkal z firmy Lavibell, s.r.o., který našim žákům nabídl pomoc s umožněním dálkové výuky. Ve středu a ve čtvrtek jsem předal třem prvním žákům notebooky Lenovo a jedna žákyně mi přes chat v Teamsech už z domu a zapůjčeného notebooku poslala první zprávu.

Není to ani týden od prvního kontaktu s panem Cvrkalem a pomoc jeho firmy už má konkrétní výsledky. V úterý ráno počítače do školy osobně dovezl a předal. Kromě pana Cvrkala také děkuji našemu informatickému guruovi panu Vojtěchu Horákov, který během dvou dnů do notebooků nainstaloval systém i všechny potřebné programy a podílel se od začátku na technické specifikaci vybraných PC.

Oceňuji rychlost pomoci v současné nelehké situaci. Notebooky budeme samozřejmě využívat pro žáky i po skončení nouzového stavu, například v případě dlouhodobější nemoci. Plánujeme využít získaných zkušeností z dálkové výuky a umožníme kontakt s výukou i spolužáky v Teamsech i v těchto případech, případně i ze sociálních důvodů.

Již teď nás napadají další možnosti, jak podpořit naše žáky, hodily by se nám například grafické tablety, které umožňují kreativnější práci při vytváření dokumentů, a využili bychom je i následně pro výuku v učebně informatiky. Zvedne někdo hrozenou rukavici?

Všude na nás útočí slovo krize, ale já mám naopak dobrý pocit z toho, že se mezi námi najdou lidé, kteří v čase nouze myslí i na druhé. A pokud se pořádně rozhlédnete kolem sebe, rozhodně jich není málo.

Ještě jednou děkuji panu Cvrkalovi za sebe i za žáky.

Mgr. Jiří Ringel, ředitel školy

Zprávy ze ZŠ Hradební

I. stupeň

Místo návratu do školy a povídání o zážitcích z jarních prázdnin nás všechny překvapila nečekaná změna ve výuce. Hledali jsme optimální způsoby, jak se s nastalou situací co nejlépe vypořádat. Bylo nutné vyhodnotit různé možnosti žáků a co nejvíce se jim přizpůsobit. Výuka na dálku probíhá prostřednictvím e-mailů, videohovorů, online vyučování, ale také dětem vydáváme učební materiály z oken školy. Chtěli bychom pochválit všechny naše žáky především za jejich aktivitu a zodpovědnost, se kterou k aktuální mimořádné situaci přistoupili. Nic by ale nefungovalo bez výborné spolupráce se všemi rodiči, a proto obrovská pochvala patří také jim. Vše zatím zvládáme a už se všichni těšíme do školy.

A jaká bude naše škola po KORO? Plná loutek. Naši žáci se s chutí pustili do výroby loutek dle vlastní fantazie. Svým učitelkám postupně zasílají fotografie vlastních „výtvorů“ a po návratu do školy ji všechny loutky rozveselí. Což rozhodně všichni po složité době oceníme.

Učitelé I. stupně

II. stupeň

Po jarních prázdninách nás nečekal obvyklý návrat do školních lavic a k běžné výuce, který jsme ještě začátkem března předpokládali. Pro všechny školy nejen v naší zemi nastala nová situace ohledně dalšího vzdělávání a bylo na nás, učitelích a žácích, jak se k novým okolnostem postavíme.

Mohli jsme dále zadávat pouze úkoly na dálku a žáci by je mohli, a třeba také nemuseli, plnit. My jsme si však řekli, že takovou cestou jít nechceme, a také nepůjdeme! Vedení školy usoudilo, že efektivnější bude to, když pedagog s žáky i nadále zůstane v každodenním kontaktu jako při běžné výuce ve škole. Rozhodli jsme se tedy, že budeme naše žáky vzdělávat pomocí platformy Microsoft Teams.

Během krátké doby jsme se v novém prostředí MS Teams zorientovali nejen my, učitelé, ale i žáci II. stupně. Díky tomuto nástroji můžeme denně spolupracovat a komunikovat s žáky. Nemusíme už žákům zadávat úkoly pouze přes web a rozvrhli jsme pravidelnou online výuku. V té se žákům snažíme hlavně pomoci s učivem, aby na něj nezůstávali sami. Žáci využívají i možnosti komunikace přes soukromý chat s učiteli a asistenty.

Jsmo si vědomi toho, že někteří žáci nemají možnost se denně připojit na internet a účastnit se online výuky, popřípadě plnit zadanou práci umístěnou v MS Teams. I na ně jsme však mysleli a po společné diskusi se rozhodli, že si tito žáci mohou přijít dvakrát v týdnu pro zadané materiály přímo k budově naší školy. Nikdo z nich tak nezůstane bez dalšího vzdělávání.

O všech našich rozhodnutích žáky i jejich rodiče průběžně informujeme prostřednictvím webových stránek školy, zprávami v MS Teams nebo telefonicky. Třídní učitelé a asistenti se snaží o udržení pravidelné komunikace jak s rodiči, tak s žáky i v této době, kdy nemáme možnost setkávat se osobně.

Uvědomujeme si, že současné období není snadné pro nikoho z nás. Právě proto si tak vážíme toho, že s námi žáci udržují kontakt, snaží se učit a celkově k výuce přistupují zodpovědně! Děkujeme i rodičům za jejich ochotu a trpělivost při této formě výuky. Těšíme se, až se zase s našimi žáky znovu shledáme ve škole!

Učitelé II. stupně

**ZÁKLADNÍ
UMĚLECKÁ
ŠKOLA
BROUMOV**

OBORY: HUDEBNÍ, VÝTVARNÝ, TANEČNÍ, LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ

PŘIJÍMACÍ TALENTOVÉ ZKOUŠKY

4. 5. – 11. 5. 2020

PRO DĚTI JIŽ OD 5 LET

• PŘIHLÁŠKY PODÁVEJTE ELEKTRONICKY NA "www.izus.cz"

• INFORMACE :

www.zusbroumov.cz
pribyl@zusbroumov.cz
Tel.: 739 058 710

LETNÍ TÁBORY S ULITOU 2020

POBYTOVÉ TÁBORY

26. 6. – 5. 7. 2020 Tábor u moře
- Chorvatsko

27. 7. – 31. 7. 2020 Outdoorový tábor
„S lanem vše překonáš“
- Skály

13. 8. – 22. 8. 2020 Zážitkový tábor v přírodě
„Příběh Froda z Pána prstenů“
- Vernéřovická studánka

23. 8. – 29. 8. 2020 Sřetelcký tábor
- Verneřovická studánka

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY V BROUMOVĚ

1. 7. – 3. 7. Putování naší krajinou

7. 7. – 10. 7. Země, oheň, voda, vítr...

13. 7. – 17. 7. Cesta do pravěku

20. 7. – 24. 7. Lovci záhad

27. 7. – 31. 7. Prázdninová pohoda

3. 8. – 7. 8. Pozor, výtvarno

10. 8. – 14. 8. Sportovní tábor

17. 8. – 22. 8. Detektivní příběh

24. 8. – 28. 8. Boyard II

31. 8. Zahradní slavnost - konec léta

**ULITA
BROUMOV**
OLAV PĚTÍ A KOLÁŘOVÁ

Více podrobných informací o cenách a programu najdete na www.ulita.org

Tábory se uskuteční za předpokladu, že budou uvolněna mimořádná opatření a konání táborů bude povoleno.

Zprávy z Masarykovy školy

Během dubna, tedy druhého měsíce nouzového režimu, se řada věcí dopilovala a nastavila tak, aby byla výuka co možná nejefektivnější i na dálku. Probíhá on-line vzdělávání, kdy kantoři v pravidelných intervalech doučují skupinky žáků, a to s přednostním zaměřením na češtinu a matematiku. Dalším způsobem je vyměňování pracovních materiálů v krabici, která je umístěna na schodech před školou. Vyučující i žáci si na nové formy komunikace zvykají a snaží se nalézt způsob, který by znamenal co nejmenší rozdíl mezi tradičním a „krizovým“ způsobem učení. Pedagogové by v tomto ohledu chtěli velmi poděkovat rodičům, pro které je aktuální stav zdaleka nejnáročnější, a přece v naprosté většině případů probíhá komunikace bez problémů a je patrné, že rodiče - a mnohdy i prarodiče - přistupují k situaci velmi zodpovědně.

Pokud bychom chtěli nalézt výhody právě probíhajícího stavu, můžeme uvést skutečnost, že se děti učí pracovat s technikou, objevují elektronické knihy, samostatněji si plánují svoji práci, nebo že se stávají vnímavější k nejrůznějším aspektům a problematice současného světa. Rozvrstvení jejich dnů je svobodnější a je jisté, že se kupříkladu nikomu nestýská po ranním vstávání. Naopak na otázku, co dětem momentálně nejvíce schází, většina z nich odpovídá, že spolužáci. Možnost vidět se s třídou a kamarády je natolik zásadní, že se mnoho dětí těšilo na návrat do školy už v první půli dubna. A žáci se shodují i na další věci: bude úžasné, až nebudeme muset nosit roušky! Tuto skutečnost někteří z nich uvedli v jedné z prací, ve které měli popsat vysněnou dovolenou na místě, jež je opět „zdravotně nezávadné“. V příbězích se objevila města jako Paříž, Milán nebo Gdaňsk, dále země Egypt či Grónsko, mnozí by ale rádi utekli rovnou do pralesa nebo se zúčastnili dobrodružné pirátské výpravy. Všechny snové výlety nicméně jako červená - nebo v tomto případě spíše zelená - nit propojuje podvědomá touha po neomezeném pohybu a svobodném nadechnutí.

Ukázka z březnového souhrnu čtvrtých tříd

„Náš lodní deník“

Na začátku března jsme poklidně pluli vodami podstatných jmen a jejich vzorů. Matematický oceán lehce prověřoval naše síly. Propluli jsme přímou úměrností a pak následovala plavba nebezpečným mořem. Jednotky délky, hmotnosti, objemu i času se v tomto moři vynořily zcela bez varování a prověřily všechny velmi důkladně. Přírodověda se zabývala dalšími ekosystémy. Vlastivěda pokračovala obdobím, kdy na našem území žili Keltové. Všichni plavčíci pokračovali ve svém plaveckém výcviku. Broumovský bazén byl ve středu naší cílovou stanicí.

Nic nenavzdychovalo tomu, že se chystá bouře, jakou naše posádka ještě nikdy nezažila. V dobré náladě jsme se rozešli na jarní prázdniny a těšili se na příjemný týden volna. V tomto týdnu nás zasáhl přímo blesk z čistého nebe. Tím nenadálým bleskem bylo uzavření škol. Rázem se z nás, plavčíků, stali trosečníci na svých vlastních ostrovech. Ve spojení s naší domovskou lodí jsme pouze díky moderní technice. Nová situace vyžadovala nová řešení a netradiční přístup. Každý pracoval podle svých možností a schopností na zadaném učivu. Samostatně jsme si zopakovali učivo o podstatných jménech a jejich skloňování, napsali jsme pozvánku, zavzpomínali jsme, co už víme o slovesech. Konkrétně jsme si připomněli osobu a číslo, jednoduché a složené tvary. Matematika byla zaměřena na procvičování. Přírodověda nás zavedla k ekosystému pole a vlastivěda putovala dějinami. Četli jsme si o příchodu Slovanů a Sámově kmenovém svazu.

Po zprovoznění spojení jsme se konečně po několika týdnech mohli vidět, i když jenom pomocí našich technických zařízení. Udělalo nám to radost, protožeškolu máme přece jen alespoň trochu rádi.

Horniny, nerosty a pravěk

Rádi vzpomínáme na chvíle společně strávené nad přírodovědným a vlastivědným bádáním za časů přímé školní výuky, nikoli výuky online. Výlet našich dětí do zemědělského muzea, o kterém jsme se zmiňovali v jednom z minulých čísel, měl přesah i do další školní práce. Návštěvu jsme zúročili při přírodovědném zkoumání hornin a nerostů. Lavice byly zaplněny množstvím materiálu. „Šutry“ byly doslova všude. Po bližším prozkoumání se z těchto bezejmenných částí neživé přírody vyklubaly zcela konkrétní horniny a nerosty. Rázem nám byly bližší. Pískovec, žula, křemen, slída, černé uhlí, magnetit,... to je přece něco jiného než jenom „šutr“.

Ve stejné době se při vlastivědě třídy proměnily v pravěké jeskyně. Křepčení pravěkých lovců, jejich příprava na stopování a lov mamuta byla činnost velmi poutavá. Stejně tak pravěké ženy velmi pečlivě obhospodařovaly životně důležitý oheň. A protože po úspěšném lovu musí následovat odpočinek a zábava, tak naši lovci svoje snažení ztvárnili na stěny jeskyně. Vniveč nepřišlo nic a z mamutích i jiných kůží vytvořili pravěcí módní návrháři modely pro módní přehlídku.

Přejeme dětem, rodičům i všem ostatním, pokud možno klidné dny a hlavně pevné zdraví. Na závěr připomínáme, že je pro děti v případě potřeby k dispozici školní psychologka Mgr. Michaela Krutilová, e-mail: psychologmasarykovazsbroumov@seznam.cz.
(K. Golová, H. Sekelská, P. Štěpnička)

Zápis dětí do Mateřské školy Broumov

Informace ke změnám v zápisu do Mateřské školy Broumov.

Zápis dětí do Mateřské školy Broumov by měl proběhnout dle nařízení MŠMT, pokud možno, elektronickou cestou. Na základě tohoto doporučení se rozšiřuje termín pro podávání přihlášek a to od **4. 5. do 15. 5. 2020**. Pokud někdo z rodičů nemá možnost dodat potřebné dokumenty elektronickou poštou, potom je nutné, aby si termín návštěvy MŠ, domluvil předem, telefonicky, na **telefonu 604 228 029**. Pro tento osobní kontakt, je potom zápis pouze v období od **11. – 15. 5. 2020 od 9:00 – 15:30**, v předem dohodnutou dobu (časový limit), při dodržení všech hygienických zásad, které se vyžadují v této době. Bližší informace k tomu, co rodič musí dopravit do MŠ: vyplněnou přihlášku, kopii RL dítěte, kopii očkovacího průkazu dítěte a čestné prohlášení o očkování dítěte. Veškeré informace najdete **na bankách mateřských škol**, na webových stránkách školky - www.skolkabroumov.cz a na vývěsce v íčku.

Taťána Loudová, ředitelka MŠ Broumov

ZÁPIS DĚTÍ K PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

V souvislosti s mimořádnými opatřeními vlády k ochraně obyvatelstva před onemocněním COVID – 19 bude zápis do MŠ probíhat od **2. 5. do 16. 5. 2020**.

Vyzvedávání žádostí:

- Webové stránky školy www.hermankovice.cz/skolka
- Osobně v MŠ (v pracovní dny od 6:00 do 15:00)

Přijímání žádostí:

- **Elektronicky** na adrese: skolka@hermankovice.cz
- **Poštou** na adrese: Mateřská škola Heřmánkovice, Heřmánkovice 263, 549 84
- **Osobně** v budově MŠ (v pracovní dny od 6:00 do 15:00)
- **Datovou schránkou** na adrese: my8swp

Zákonní zástupci při zápisu doloží, zašlou:

- Žádost o přijetí dítěte do MŠ podepsanou
- Kopii občanského průkazu zákonného zástupce
- Kopii rodného listu dítěte
- Prohlášení, že je dítě řádně očkováno
- Kopii očkovacího průkazu

Kritéria pro přijetí dětí:

- Děti, které před začátkem školního roku 2020/2021 dosáhnou nejméně třetího roku věku, pro které je Mateřská škola Heřmánkovice spádová a to podle věku od nejstarších po nejmladší
- Děti s trvalým pobytem v Heřmánkovicích, podle věku od nejstarších po nejmladší
- Děti s trvalým pobytem mimo Heřmánkovice, podle věku od nejstarších po nejmladší
- Děti, které dosáhnou věku dvou let do 31. 8. 2020

Dítě může být do MŠ přijato i v průběhu roku, pokud nebude překročena kapacita dětí v MŠ, tzn. nebudou-li porušeny bezpečnostní a hygienické normy.

O přijetí dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka mateřské školy. Výsledky přijímacího řízení (dle registračních čísel) budou zveřejněny do 30 dnů ode dne ukončení zápisu na www.hermankovice.cz/skolka a na vstupních dveřích MŠ.

V případě potřeby nás kontaktujte: MŠ Heřmánkovice 606 033 037

TĚŠÍME SE NA VÁS!

Vzpomínky na Libuši Růčkovou

V neděli 5. dubna zemřela JUDr. Libuše Růčková. Požádali jsme některé osobnosti, které se s ní ve svém pracovním či soukromém životě setkaly, aby napsaly pár řádků úvah či myšlenek, které je při vzpomínce na ni napadnou.

Jan Školník, zakladatel Agentury pro rozvoj Broumova:

S doktorkou Růčkovou (Líbou) jsem se setkal poprvé díky jejímu pozvání k projednávání rozvojového dokumentu města někdy v roce 2004. Díky tomuto pozvání jsem se z pasivního účastníka regionálního veřejného života jako zástupce jednoho z výrobních podniků stal aktivním účastníkem, který porozuměl její výzvě, že za nás nikdo nic neudělá. Založil jsem Agenturu pro rozvoj Broumova a začal s rodinou něco dělat. To ona v nás vzbudila zájem, a je tedy pomyslným zárodkem všeho, co jsme do této chvíle realizovali. Tehdejší paní starostka nás nejen přijala jako relevantního partnera veřejné správy, ale mohli jsme společně plánovat celou řadu budoucích aktivit. Toto unikátní spojení veřejného, neziskového a také podnikatelského sektoru vytrvalo dodnes a umožňuje nám dělat naši práci lépe než na jiných místech. Tato otevřenost a vzájemná důvěra mě vždy fascinovala. Ten tvůrčí vztah a vzájemné naslouchání bylo tak intenzivní, i když nás věkem dělila celá generace.

Později, když se nedokázal veřejnosti vysvětlit jeden velký projekt, kéž by se to bylo povedlo, a Líba neobhájila post starostky, jsme v této spolupráci pokračovali jako kolegové. Rád jsem přijal Líbu do svého týmu i přes to, že to v prvním okamžiku bylo komplikací pro vztah s městem, kde Líbino přímé a nekompromisní vystupování budilo emoce. Ale ukázalo se, že to, co děláme, je samo o sobě hodnotou, a umožňuje to dlouhodobou spolupráci bez ohledu na maloměstské osobní vazby. A já věděl, že ona, ač zahrnuta kritikou, nikdy nepolevila ve své práci pro město, které se k ní obrátilo zčásti zády. Ona práce a spolupráce i s ostatními vedla k rekonstrukci části kláštera, kterou Líba koordinovala a která je dnes jedním z atributů sebevědomí města a regionu. Sebevědomí, které Líba měla, a proto mohla Broumov vidět jako úspěšné a současné město, stejně jako já.

A ještě jedna věc mě napadne, když vzpomínám. Líba byla skvělá, když šlo o nějaké oficiality. Rozuměla protokolům a minutovníkům významných návštěv, které promýšlela do posledního detailu, aby vše dopadlo nejlépe a Broumov zanechal

dobry dojem. Ano, stejné to bylo se vším, co dělala. Promýšlení a cit pro detaily, které z dobrého dělají výborné. Některé věci ještě čekají na nás, lepší sousedské vztahy a setkávání, společné okrašlovací aktivity, komunitní péče o veřejný prostor, jako doplněk a součást péče veřejné, a další sny, které se snad stanou jednou v plnosti realitou.

Věřím a doufám, že veřejnost docení, jak velkou úlohu sehrála doktorka Růčková v emancipaci Broumova, tolik zkoušeného v tragickém 20. století, a že společně budeme v této emancipaci pokračovat. Nezapomenu. Nezapomeneme.

Petr Prokop Siostrzonek, břeňovsko-broumovský arcipopat:

Když jsem po zemřelém arcipopatu Anastázi Opaskovi převzal vedení broumovského kláštera, přiznávám, že jsem se musel teprve učit znát Broumovsko. A hlavně si je zamilovat. Hodně mi v tom pomohl tehdejší pan vikář Norbert Zeman a jeho dlouholetý pomocník a pozdější správce kláštera Přemek Sochor. Spolu s nimi mi hodně v tomto směru pomohla paní doktorka Libuše Růčková. Pomáhala mi svým vyprávěním pochopit nelehkou poválečnou historii tohoto kraje, spleť lidské osudy lidí, kteří zde žili a chtěli zůstat. Znala to dobře z osudů své rodiny. Paní doktorka byla také velkou pomocnicí při polistopadovém rozvoji kláštera jako místní zastupitelka a dlouholetá starostka. Byla rovněž nezastupitelnou členkou týmu, který pomáhal při přeměně kláštera na současné Vzdělávací a kulturní centrum. Paní Libuše mě tedy provázela v klášteře v mnoha směrech. Je mi smutno a líto, že tito všichni tři, kteří mi pomáhali zamilovat si Broumovsko, už nejsou mezi námi. Ale zůstanou v mých milých vzpomínkách, kdykoliv vyslovím jméno Broumov...

Zdena Horníková, viceprezidentka Nejvyššího kontrolního úřadu, politička z Náchoda:

Jak si uložím Libušku ve svém srdci? Jako nesmírně pracovitého, zásadového, a především slušného člověka. Někdy snad až úporně prosazujícího a bojujícího za správné a prospěšné věci pro lidi v Broumově a okolí. Líba byla přímá, férová ženská. Občas s její přímostí a otevřeností měli někteří lidé i problém. Ale ten, kdo ji opravdu poznal, tak věděl, že má před sebou chytrého, spolehlivého, skvělého člověka, který ví, co dělá, a proč to dělá.

Nikdy nezapomenu na její divadelní, kulturní, společenské i politické role, ze kterých bylo cítit, jaký je obrovsky silný, ale zároveň lidský a milující člověk. Především ona proměnila náš společný sen a cíl ve skutečnost. Broumovsko se stalo, právě díky jejímu obrovskému nasazení, jednou z nejkrásnějších vstupních bran do Čech.

Libuška byla úžasná babička, maminka, milovala celou svoji rodinu, měla mnoho přátel. Ale ona zcela nevídaně milovala i své město a svůj rodný kraj. Žila tu ráda a zůstane tu navždy s námi.

A já (a jsem hluboce přesvědčena, že nejsem sama) si ji uložím ve svém srdci jako PRVNÍ DÁMU našeho milovaného Broumova. Nikdy nezapomenu, mám tě moc ráda, Libuško.

V hluboké úctě, tvá přítelkyně Zdena Horníková.

Jan Birke, starosta Náchoda:

S paní doktorkou Růčkovou jsem se osobně profesně několikrát setkal. I přes někdy rozdílné názory a postoje jsem si jí nesmírně vážil za její pracovitost, solidaritu a houževnatost. Vždy je škoda, když nás takové moudré ženy opouštějí...

Jan Slavík, technický poradce rekonstrukce kláštera:

Vzpomínám na paní doktorku Růčkovou jako na pracovní kolegyni. Přestože jsem dlouholetý Broumovák, setkal jsem se s paní doktorkou při záchraně broumovského kláštera. Spolupracovali jsme při získávání finančních prostředků i při realizaci stavebně-technických prací i při restaurátorských pracích v interiéru. Paní doktorka jako právnička se zkušenostmi s vyplňováním nejrůznějších žádostí, hodnocení a podobně se na mne obracela o upřesnění nejrůznějších odborných termínů stavebních i umělecko-historických detailů. Při kontrolních dnech na stavbě byla suverénní. Rychle nahradila lodičky za sportovní boty, nasadila si barevnou vestu a blond vlasy zakryla ochrannou přílbou. Prošli jsme pak staveniště, po prohlídce a diskuzi u rozpracovaných částí si dělala poznámky, aby potřebné uvedla v zápisu z kontrolního dne. Při psaní zápisu byla aktivní svými dotazy na další průběh prací. Zajímala se o zahradu, výsadbu zeleně i o úpravu „rajského dvora“ kláštera v závěrečné fázi.

Spolupracoval jsem s paní doktorkou i při pracích v dřevěném hřbitovním kostelíku Panny Marie. I zde jsme se vzájemně doplňovali, neboť jsem neměl „administrativně-úřední“ zkušenosti.

Rozuměli jsme si v péči o broumovskou krajinu nejen z české strany, ale i z pohledu z druhé strany Javořích hor. Představovala si, že obnovená železnice by mohla sloužit jako turistická tramvaj (místní doprava z Broumova do Nové Rudy, dále na Valbřích a Mirošov zpět do Broumova). Škoda, že tyto úvahy jsou přerušeny.

Díky za spolupráci, paní doktorko Růčková.

P. Martin Lanži, děkan Římskokatolické farnosti Broumov:**Jeden lidský život**

Příspěvek křesťanství k tématu člověk je zcela jistě i v jeho upozorňování na jedinečnost a neopakovatelnost každého lidského příběhu. Na tomto půdorysu vyrostla třeba i široká agenda lidských práv a svobod. Příběh právničky s původními broumovskými kořeny první dvě věty tohoto nekrologu však ještě více rozvíjí.

JUDr. Libuše Růčková zemřela večer o Květné neděli. V den, kdy liturgie začíná připomínkou Kristova impozantního vstupu krále do Jeruzaléma. Doufáme a věříme, že paní doktorka vstoupila do Nebeského Jeruzaléma. Bez velkého doprovázejícího davu ze severu Izraele. Ta chvíle je naprosto intimní a bytostně osobní. Nemohla minout Ježíšovy oči. A v nich nevidět jeho lásku. Její zkoumavý a pronikavý pohled došel pokoje. Plus a plus dává plus. Velké Boží - a to malé naše. A otázky dostávají odpovědi. Ti, kdo prošli utrpením, si pak tak nějak rozumí ještě víc.

My na této straně věčnosti se díváme po městě, jehož současnou podobu podstatnou měrou utvářela právě jeho někdejší starostka. A jako k odkazu pro další generace pak shlížíme ke klášteru. Nebýt nenápadné, avšak o to více náročné práci paní doktorky, nejdůležitější klášter na východě Čech by nebyl takovým magnetem, jakým je dnes.

Jeden lidský život. Manželky, matky, dcery, babičky, sestry, spolužačky, kamarádky. Už tady výčet startuje téměř nekonečnou řadu vzpomínek. Jak však víme, ta řada není jediná.

Děkujeme, vážená paní doktorko. A modlíme se, aby broumovská krajina měla dostatek těch, kdo budou – třeba někdy i zarputile – pokračovat v práci, jejíž otisk nese Váš výrazný podpis.

Odpočinutí věčné, dej, náš Pán Vám, moudré a obětavé ať vzbudí zas nám.

Společenská kronika**Zlatá svatba**

50 let společného života oslavili manželé:

Antonín a Marta Koyšovi
Jiří a Hana Hamáčkoví
Jaromír a Jaroslava Havlínovi
Petr a Eva Schmidtovi

Diamantová svatba

60 let společného života oslavili manželé:

Josef a Silva Hladíkoví

Do dalších společných let přejeme pevné zdraví,
hodně štěstí a pohody.

Rozloučili jsme se s:

Marii Lecnarovou
Antonií Gyurcsiovou
Jaroslavou Pavlů
Ingeburg Bouchnerovou
Miladou Kinclovou
Jiřím Hoffmannem
Libuší Růčkovou
Jaroslavem Sedlákem
Josefem Jurečkou
Věroslavou Jansovou
Drahoslavem Richtrem
Věrou Prouzovou

Za SPOZ Petra Chejnová, matrikářka

Poděkování

Děkujeme všem známým i neznámým lidem za projevení soustrasti, věnování vzpomínky a uctění památky našeho manžela a tatínka pana Jaroslava Sedláka.

Rodina

Milí přátelé,
posílám za celou svou rodinu to nejupřímnější poděkování všem, kteří se zasloužili svým lidským přístupem zvládnout péči o zdraví mého manžela Jaroslava Sedláka. Za všechny jmenuji p.MUDr. Kučeru, MUDr. Červenku, prim. MUDr. Švábla.

Velmi oceňujeme laskavý přístup veškerého personálu k mému muži na LDN III. v broumovské nemocnici. I když tato služba nebyla lehká, nikdy jsme se nesetkali s mrzutostí.

Děkuji všem.

Anna Sedláková

Lucie Bošinová: „V nouzi poznáš přítele! Jsem moc šťastná, že je všude kolem tolik hodných a rozumných lidí.“

O své nemoci hovoří farmářka Lucie Bošinová.

Kdy jste zjistila, že jste se dostala do kontaktu s člověkem nakaženým koronavirem?

Funguje to tak, že jakmile se zjistí, že jste nakažený (vyjde vám pozitivní test) musíte pro krajskou hygienickou stanici vypracovat seznam lidí, se kterými jste byl 3 týdny nazpět v užším kontaktu. Oni pak všechny lidi ze seznamu obvolávají a zjišťují, zda mají nějaké potíže a příznaky. Pokud ano, pozvou je na testy. U každého jména uvedete i den posledního kontaktu a automaticky se od tohoto dne tento člověk dostává do 14 denní karantény. Počítá se to i zpětně. No a na takovém seznamu jsem se ocitla i já a v sobotu 28. 3. mě kontaktovala Krajská hygienická stanice HK. Ještě ten den jsem jela na testy a v neděli 29. 3. jsem znala výsledek.

Jak jste to poznala? Jaké jste měla příznaky?

Jediným příznakem, který jsem si uvědomila, a byl relevantní, byla ztráta čichu a chuti, taková rýma nerýma. Přesvědčila jsem je na hygieně, že je pro mě test velmi důležitý, protože máme farmářský krámk a stýkám se tam se zákazníky. A i přes absenci závažných příznaků vyšel test na Covid 19 pozitivně. Dnes už je snazší se na testy dostat, protože se postupem času příznaky přehodnotily, zjistilo se, že teplota, kašel a dýchavičnost nejsou jedinými ukazateli nemoci.

Jaká byla Vaše reakce, když Vám to potvrdily?

Bylo to obrovské překvapení. Ihned jsem začala sepsat svůj seznam lidí, se kterými jsem byla v úzkém kontaktu. Konzultovali a hodnotili jsme s hygienou, zda mám na seznam zahrnout i zákazníky, ale ubezpečili mě, že pokud jsme dodržovali hygienická a bezpečnostní opatření (rouška, rukavice, dezinfekce), tak při běžném nákupu k nákaze dojít nemohlo. Což se pak i potvrdilo. Dotazovala jsem se i na Státní veterinární správu – hygieně potravin, jestli nemůže dojít k přenosu z potravin, přestože s nebaleným masem a uzeninami už nepracuji, to dělá řezník a zaměstnanci (kteří byli na testech negativní). Ve Francii i u nás ve výzkumném ústavu v Jihlavě se dělalo spousta testů, které nepotvrdily žádný výskyt koronaviru v potravinách, dokonce ani na zkoumaném nebaleném pečivu odebraném v supermarketech, kde je velký výskyt zákazníků. To mě velice uklidnilo.

Jaký průběh nemoci jste měla?

Měla jsem velmi mírný průběh nemoci. Nebýt ztráty čichu a chuti, tak bych si ničeho ani nevšimla. Cítila jsem se jako většina lidí v tomto období, kdy kvetou alergenů. Občas máte pocit rýmy, občas zakašlete, ale nic zvláštního nebo výjimečného. Věřím, že to hodně závisí na celkovém zdravotním stavu. Dcery a manžel mají dobrou imunitu. Jíme hodně čerstvé zeleniny a ovoce, trávíme čas na slunci. Já mám imunitu trochu oslabenou, neboť se léčím se štítnou žlázou (což je autoimunitní onemocnění) a před několika měsíci jsem prodělala kardiokirurgický zákrok. Jedině tak si vysvětluji, že jsem ve společné domácnosti nenakazila dcery a manžela. Opakované testy měli negativní. Mají prostě dobrou imunitu.

Jak se cítíte nyní?

Po necelých 3 týdnech jsem byla na kontrolních testech, které opakovaně vyšly negativní, a od 17. 4. jsem oficiálně vyléčená. Cítím se velmi dobře a moc se těším, až se na farmě vše vrátí do starých kolejí a budu moci opět prodávat svým zákazníkům kvalitní regionální potraviny.

Jak celou tu dobu fungovala ekofarma?

Zedna na den jsme se ocitli bez zaměstnanců, kteří museli zůstat v domácí karanténě. Museli jsme přeorganizovat a přerozdělit

veškerou práci, obvolat klienty a zrušit nasmlouvané služby. Několik hodin jsem strávila voláním na ministerstvo zemědělství, KHS, SVS, ..., abychom zjistili, jaké máme možnosti pracovat v karanténě a zachovat chod farmy. Zvířata se musí každý den nakrmit a polní práce se nedají odložit o několik týdnů. Nakonec mi hodně pomohl bývalý ministr zemědělství Marian Jurečka, který pro nás a ostatní zemědělce vykomunikoval výjimky, které nám umožnily pracovat na farmě. Zapojily se i nezletilé dcery Viktorka a Tonička (na fotografii) a velmi nás to jako rodinu stmelilo.

Jaké byly reakce vašich zákazníků?

Když jsem se dozvěděla, že jsem pozitivní na Covid 19, měla jsem potřebu o tom informovat zákazníky, abych předešla různým fámám a panice. Zároveň jsem je potřebovala uklidnit, že u nás byli v bezpečí. S tím mi pomohly informace hygieniků. Samozřejmě jsem měla velký strach z jejich reakce. Neskutečně mile mě všichni překvapili svými komentáři na našem facebooku. Chtěla bych jim velice poděkovat za vyjádřenou podporu, přání brzkého uzdravení a nabízenou pomoc! Nesmírně si toho vážím! Tady se potvrdilo známé pořekadlo: V nouzi poznáš přítele! Jsem moc šťastná, že je všude kolem tolik hodných a rozumných lidí.

Co byste vzkázala čtenářům?

Chtěla bych všem vzkázat, aby zachovali klid a nepropadali strachu a panice. Není to tak strašné, jak to vypadá. Je důležité posilovat imunitu a dodržovat všechna hygienická a bezpečnostní opatření. Já jsem se nakazila v době, kdy roušky nebyly povinné, bohužel. Věřím, že teď už by se to nestalo. Opatrujte se a věřte, že „moje rouška chrání Tebe a Tvoje rouška chrání mě“, nejsou to jen prázdná slova.

Otázky formuloval Pavel Košnar

Za příběhy do Geoparku Broumovsko

Rád bych vám pověděl jeden příběh. V době mojí školní docházky jsme se v mnoha případech učili způsobem, který mi nebyl příliš vlastní. Například při hodinách dějepisu se po nás požadovalo, abychom si „biflovali“ nezáživných textů z tlustých učebnic zapamatovali hlavně spousty „důležitých“ dat a letopočtů, spojených s historickými událostmi a osobnostmi. To mi tedy opravdu nešlo a dějepis se stal mým nejneoblíbenějším předmětem s nejhorsími učitelskými a následně studijními výsledky. Dějepis jsem prostě neměl rád a historie mne nezaujala.

Nedávno se mi dostala do ruky kniha o jedné z největších osobností českých dějin, o „Otcích vlasti“ Karlu IV. Pustil jsem se do četby, třebaže v podvědomí se lehce ozývala stále přetrvávající vžitá averze k historii z mládí. No co, přinejhorším nedočetnou knihu zase vrátím zpět do knihovny, řekl jsem si. Jenže, postupně se odvíjející životní příběhy velkého mocnáře mě doslova pohltily a knihu jsem přečetl téměř jedním dechem. Najednou jsem porozuměl tvrdým středověkým zvyklostem, vývoji a souvislostem tehdejších historických událostí v bojích o moc a správní území.

Dokonce mě zaujaly šlechtické příbuzenské vazby tehdejších vládnoucích rodů a časové zasazení popisovaných dějů. Ale četl jsem přece o historii, která mě dříve vlastně nezajímala! Jak to...? Nezáživná strohá historie se díky šikovnému vypravěči stala obdivuhodným strhujícím příběhem!

Geoparky v Čechách, na Moravě, po Evropě i jinde ve světě se snaží svým návštěvníkům právě tímto způsobem vyprávět vědecké poznatky o životních peripetiích a anatomii naší matičky Země formou fascinujících příběhů, blízkých „obyčejnému“ člověku a zprostředkovávat jim emotivní kontakt s tak „nezajímavou“ věcí, jako je obyčejný kámen. I v Geoparku Broumovsko vyprávíme mnohým ještě neznámé dávné příběhy místního kraje, které jsou jako v kronice zapsány ve zdejších skalách, kamenech, horách. Ale i v kamenných křížích, státcích či kostelech, postavených z toho úžasného materiálu, který místním lidem právě Země poskytla – pískovce. Tyto příběhy o zdejších pravěkých tropických močálech, zarostlých fantastickými stromy a rostlinami, burácejících sopkách, v jejichž ztuhlé lávě krystalizovaly místní drahé kameny, nebo o šumícím teplém moři plném nejobtížnějších vodních živočichů si můžete vyslechnout třeba na našich tematických terénních exkurzích s geologem. Poznáváme při nich zajímavá místa a kamenné památky Geoparku zase z jiného úhlu. Na těchto výletech si totiž vyprávěné příběhy především hned na místě prohlédnete a osaháte ve skalách, kamenech anebo ochutnáte v křišťálové vodě ze zdejších pramenů. A tak pro vás na nejbližší měsíce (s ohledem na nelehkou současnou situaci) připravujeme například geoturistické exkurze po Jestřebích horách, roklími Broumovských stěn nebo odlehlými skalními zákoutími Polické pánve. Mnohé příběhy zdejšího kraje si samozřejmě můžete sami přečíst na webových stránkách Geoparku Broumovska a takto vyzbrojeni se pak můžete vydat do přírody na vlastní dobrodružné objevitelské výpravy do skal nebo starých lomů. Hravější a dobrodružnější milovníci broumovské přírody a památek se mohou těšit na čtyři nové trasy geolokační hry s opravdu originálními příběhy, zasazenými do prostředí Broumovska. Vydat se na ně budete moci již v nejbližších týdnech. Neobyčejné nové příběhy o pískovci, sopkách, zkamenělinách nebo vodě má Geopark Broumovsko připravené ve spolupráci s Maiwaldovou akademií Vzdělávacího a kulturního centra Klášter Broumov také jako výukové programy pro školy nebo zábavné vzdělávací programy pro děti a veřejnost.

Pojďte se tedy s námi ponořit do těchto příběhů neobyčejně bohaté broumovské země. Třeba, stejně jako já v historii, objevíte i vy při toulkách Národním geoparkem Broumovsko kouzlo příběhů hor, skal a kamenů a začnete Zemi rozumět.

Inspirujte se na geopark.broumovsko.cz.

Text a foto Stanislav Stařík

O morových ranách (pokračování)

V minulém čísle jsem skončil otázkou, zdali víte, kde v našem městě máme tzv. morový sloup. Chci věřit, že zejména s pomocí nápovědy v podobě obrázku na zadní straně obálky to všichni určili správně jako sloup stojící u Hotelu Veba. Hned to ale celé zpochybním, neboť sloup byl za morový označen podle všeho až zpětně v moderní době. S jistotou víme, že jeho primární role byla praktická, označoval hranici katastru města. Samozřejmě mu byl ale svěřen i nějaký duchovní, náboženský význam. Byl opatřen nápisy, možná i nějakým reliéfním výjevem, z nichž vyplývalo jeho zasvěcení, ale už v 19. století nic z toho nebylo čitelné, a tak byla patrně bez jakéhokoli podkladu vymyšlena legenda, že jde o sloup morový. Protože však v Broumově jiný nemáme, ponechme se při tom, zvláště v dnešní „koronamorové“ epidemii. Kterého přesně roku byl sloup vztyčen, sice nevíme, ale jistě se tak stalo někdy kolem r. 1650, po skončení třicetileté války, během níž byl Broumov krom jiného ukrutného strádání postižen i několika vlnami morové nákazy. Takže poděkování přeživších Bohu za přestálé útrapy, jakož i prosba, aby již nic podobného nedopustil, na sloupu klidně vyjádřena být mohla.

A teď už k pokračování popisu morových ran dopadajících v minulosti na Broumov(sko). Uvedl jsem, že jakkoli byly jistě četné, nelze je pro období 13. až 15. století doložit žádnými zprávami - ty nejranější jsou vybájené a epidemii pravého moru po polovině 14. století jsem pro Broumov pouze teoreticky odvodil z faktu, že šlo o celoevropskou pandemii řádící prokazatelně i v sousedním Kladsku. První doložená zpráva tak pochází až z r. 1447 a je ojedinělá, neboť se dochovala jen náhodně díky kšaftu, zaznamenané poslední vůli broumovské měšťanky Dorothey Zocherové. Ta v době, **kdy ve městě zuřil mor**, pro případ, že by ona a její syn této nákaze podlehl, odkázala všechen svůj majetek hřbitovnímu kostelu Panny Marie, který dosud nebyl obnoven poté, co ho r. 1421 vypálili husité. Kdo měl tehdy nakonec smůlu a kdo štěstí, zda Dorothea se synem, či kostelík, už zpráva neříká. Kostel byl každopádně nedlouho nato znovu vystavěn. Bylo to od té Doroty ale docela lišáctví. Kdyby tento odkaz neučinila, pes by po ní neštěkl, takto se ale o ní píše ještě roku 2020. Přitom nic riskovala, zjevně byla vdovou a neměla než syna, takže kdyby spolu moru skutečně podlehl, rodinný majetek by na základě práva odúmrti připadl opatovi. O tom, jak by s ním mniši naložili, si mohla myslet své.

Po této náhodně uchované zprávě nastává v broumovských letopisech opět na dlouho ticho. Přitom nahlédneme-li do obecných seznamů morových epidemií a vybereme z nich ty, které se týkaly regionu severovýchodních Čech a Slezska, pak jich zde v průběhu 15. a 16. století napočítáme na třináct. Je těžko myslitelné, že by Broumov minimálně od některých mohl být ušetřen, ale nikdo to zkrátka nezaznamenal. Za zprávy pro následující období vděčíme hlavně pamětním deskám z ochozu hřbitovního kostela. Přicházím zde s teorií, že jde o zásluhu broumovských protestantů. Broumováci byli ve všem odkázáni na vůli či nevůli klášterní vrchnosti a po celá staletí usilovali o větší autonomii. Věřili, že jde o znovunabytí toho, co jim v pradávnou bylo neprávem uzmuť. Týkalo se to i oblasti církevního života. I v kostelích jim bylo povoleno hrát pouze pasivní roli: zaplať, co máš, a o víc se nestarej, tu si sedni, jen se dívej, poslouchej a vyčkej, co bude. Sebevědomí měšťané, ale i sedláci však za své peníze chtěli přinejmenším spolurozhodovat o tom, co bude, nač se budou dívat a co budou poslouchat. A tuto svou tužbu začali postupně realizovat příklonem k protestantismu a k postupnému samosprávnému ovládnutí „jejich starého kostela“. Domnívali se,

že jim patří, neboť leží na přinejmenším kdysi městském pozemku (všechny okolní pozemky měšťanům, potažmo obci skutečně náležely). Klášter je sice později vyvedl z omylu, ale myslím, že více z pozice síly než nějakým důkladnějším prokazováním.

Každopádně protestantismus začal na Broumovsko pronikat od 40. let 16. století a nebude náhodou, že nejstarší pamětní deska byla zhotovena r. 1550 (dochovaná pouze v kopii) – podle mne je projevem svébytného počínání si měšťanů. První zpráva na této desce zpětně vypráví o řádění kobylek, které r. 1542 napáchaly velké škody na úrodě, a můžeme tedy předpokládat, že způsobily i hladomor. Následné záznamy o požárech a bédách nejrůznějšího druhu zde vynecháme, neboť se soustředíme na epidemie. Tu druhou máme zaznamenanou na další z tabulí až k r. 1582. Tehdy od svátku Povýšení sv. Kříže (14. 9.) do konce roku, tedy **za necelých čtyři měsíce, zemřelo 477 lidí** na „grassierende Infection der Pestilenz“ - zuřící infekci moru. To však byla jen předehra, nákaza neustoupila a v následujících třech letech, kdy sílila vždy s podzimem, si vybrala na „několik set“ dalších obětí – z ostatních čísel lze odvodit, že šlo o 998 zemřelých, tedy v průměru cca 330 ročně. Mor býval „demokratický“, kosil, na koho přišel. Tehdy prý ale padali za obět z větší části mladí lidé, což kritickou situaci jistě zhoršovalo, neboť takto vznikla generační trhlina v ekonomicky činné populaci. Vše pak vyvrcholilo r. 1586, kdy si mor v období od svátku sv. Vavřince (10. 8.) do konce roku, tedy **za necelých pět měsíců (!), vyžádal na 732 obětí (!)**. Lidé umírali doslova po tuctech, takže muselo být denně pohřbíváno 12, 15 i 20 osob. Na individuální pohřby při takových počtech jistě nebylo pomyšlení, zemřelí se jevíli být „tikajícími epidemiologickými bombami“, kterých se bylo nutno zbavit co nejrychleji, a byli proto ukládáni do hromadných hrobů, pokud možno ještě téhož dne. Jeden takový, neznámo však z jaké doby, byl částečně odhalen při rekonstrukci Kostelního náměstí v r. 2007 (viz foto), přičemž velká chyba a škoda, že se tehdy tak hloupě chvátilo a nebyl proveden řádný archeologický průzkum.

Za oněch pět morových let uvádí tabule v sumě 2.207 obětí. To je děsivé číslo, zvláště když uvedu, že osm let na to, r. 1594, Broumov vykazoval na 1.200 obyvatel (žijících tehdy pouze uvnitř hradeb a na předměstích při Stěnavě). Vezmeme-li v potaz, že v mezidobí již opět muselo dojít k jistému nárůstu, ač jistě nijak zásadnímu, pak by nám vycházelo, že během oněch pěti morových let přišel Broumov téměř o 2/3 své populace. V tomto konstatování si ale ponechme rezervu. Znamenalo by to totiž také, že v období před nákazou měl Broumov přes 3.000 obyvatel, což se mi silně nezdá, ale na žádný údaj, který by to potvrdil či vyvrátil, jsem nenatrefil. V Broumově se pohřbívalo buď ve městě u farního kostela, nebo u hřbitovního, případně i u špitálního, přičemž nevíme, podle jakého klíče se tak dělo. Tabule ze hřbitovního kostelíku výslovně

nesdělují, že by uvedené oběti pocházely výhradně z řad měšťanů. Krom nich zde přitom byli pochovááni i zemřelí z vesnic, které vlastní kostel se hřbitovem neměly, tedy z Rožmitálu, Velké Vsi, Křinic a Hejtmánkovic s tehdy ještě samostatným Voigsdorfem. Ve vsích s rozptýleným obyvatelstvem však náklady zpravidla tak brutální dopad neměly – asi podobně, jak to máme možnost pozorovat dnes, včetně výjimek. Historik Beda Menzel uvedená čísla obětí interpretuje dokonce jako platná za celé Broumovsko, o což bych se s ním vůbec nehádal. Divné by na tom pouze bylo, že všechny ostatní tabule se informačně vztahují výlučně k městskému dění a poměrům.

Z obecných zdrojů víme, že krátce na to, v letech 1597 – 1599, vtrhla nákaza do Čech poznovu, postupně se rozšířila po celém království, a v literatuře je dokonce nazývána jako „hlavní mor“. Naše roku 1600 vyhotovená tabule nás už přitom o žádné další epidemii neinformuje. Pro léta 1587 až 1600 si stěžuje „pouze“ na žalostný nečas, škodlivé deště, neúrodu, z toho povstlou neslýchanou drahotu, které pak šel v patách hlad, z nějž někteří byli přivedeni do stavu „napůl mrtvých“ - takže léta náklady morem pravým vystrídala po krátké pauze opět léta hladomoru.

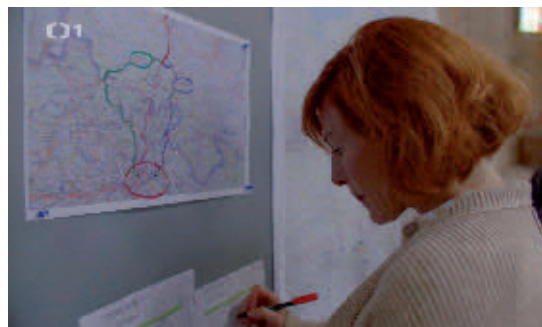
Vidíte, že lidé se v minulosti skutečně „nenudili“. Stále se vám se současným COVIDem-19 zdá o čertech? Tak se příště mrkneme na 17. století.

Karel Franze, Muzeum Broumova

Detektivem v detektivce

Jakmile se v nějaké televizní kriminálce do deseti minut neobjeví Broumovsko, tak mě to přestane zajímat a přepínám. Z toho lehce odvodíte, že jsem ještě v životě žádnou kriminálku nedokoukal do konce. Když jsem v únoru zachytil první díl krimiseriálu Zrádci, myslel jsem, že se s ním vypořádám jako vždy: do deseti minut žádné Broumov = blbovina a ztráta času = blík a šmytec. I se k tomu už schylovalo. Šlo o příběh dvou drogových dealerů a jakmile se ukázalo, že Vietnamci „vaří perník“ v obřím areálu nefunkčního plaveckého bazénu v městské zástavbě - skutečně nenápadné místo - a že detektivové Národní protidrogové centrály mají operační sídlo v jakémsi opuštěném kostele - rovněž nenápadné a přinejmenším, jak by tam asi přežívali v zimě, měl jsem už prst na ovladači. V tom ale major Blažek (V. Neužil) oslovuje kolegy s plánem na zátah. Podle jeho informátora bude dealer převážet prekursor (léky k výrobě pervitinu) z polského Gdaňsku do varny někde v okolí Hradce Králové. Má to ale háček, informaci, kde přesně překročí hranici se má možnost dozvědět jen těsně předtím. Vytipoval proto možná místa, která musí obšancovat, aby projíždějícího dealera odchytili, zavěsili se na něj a nechali se jím dovést k varně. Blažek na nástěnce přicvakne mapu a miní, že dealer se kvůli kamerám jistě bude vyhýbat frekventovaným tahům, a tudíž prý v úvahu připadají tři trasy.

Na mapě se mihne jejich zakres. První identifikuji jako vedoucí přes Jelení Horu na Harrachov, druhou přes Kamennou Horu na Královce, a třetí... – hle, zbystrím – přes Valbřich na Meziměstí. K přepnutí přichystaný prst mi bezděčně sklouzne z ovladače a zapadnu do křesla. Jeden z policistů přispěchá s informací, že na té valbříšské trase ověřil, že uzávěra na silnici č. 381 již bude od zítřka odstraněna, takže pojedou-li dealer po ní, pak oni na něj musí číhat zde, načez zapáchne špendlík na přechod Goliňsk – Meziměstí. A poté, co se kapitánka Vránová (L. Krobotová), která se zjevně vyvíjí v jednu z hlavních postav, hlásí právě na hlídku k Meziměstí, není už o „místě činu“ pochyb. V tu chvíli jsem lapen dějem. Probudí se ve mně odchovanec detektiva Štíky z časopisu Ohníček (pamětníci se zde usmějí, mladší ať pak tento špílec neřeší) a běžím pro mapu, abych si ověřil situaci. Obratem jsem zpět a křičím na obrazovku: „Stop, máte to špatně!“ Avizovaná silnice 381 totiž sice vede z Valbřichu, ovšem na Novou Rudu. Tak to jsem zvědav,

Kapitánka Vránová (L. Krobotová) se právě hlásí „na číhanou“ do Meziměstí.

kde a jestli vůbec lumpa nakonec lapí. Tvůrci mi však vzápětí zcela kazí radost, neboť Blažek oznamuje Vránové, že ji přeradil na své stanoviště. Takže Meziměstí padá? Strih, akce: Dealer jede a v zaparkovaném autě číhající Blažek díky informátorovi sleduje jeho pohyb přes mobil, dealer se blíží, přičemž na Blažkově displeji se mihne název obce Czarne. Je to jen mžik, ale coby detektiv Štika jsem ve střehu a opět zapátrám v mapě. A samozřejmě opět chyba. Dealer sice projel přes Jelení Horu, ale ubírá se od ní úplně jiným směrem než na kriminalisty předpokládaný Harrachov. Jak to, že Blažek s Vránovou na něj přesto číhají na správném místě? Jsem rozčilen, varna v bazénu, kriminalisté v kostele, chaos v trasách a logice sledovačky... Scénáristé zjevně nepočítali s hnidopišským zájmem amatérského detektiva a podcenili přípravu v detailech. No, ale protože má podmínka byla splněna, Broumovsko se objevilo aspoň na mapě, tak jsem všech šest dílů seriálu poctivě dokoukal, a nakonec musím říct, že jsem nelitoval. Zejména ústřední dvojice dealerských parťáků, David v podání Cyrila Dobrého a „rudovlasý Einstein“ René ztvárněný Miloslavem Pecháčkem, působila autenticky a vzhledem k svému „špinavému byznysu“ až nebezpečně sympaticky. K zhlédnutí případně ještě na internetu, doporučuji. A můžete si přitom jako já zahrát na detektiva Štiku.

Karel Franze

Broumov stále voní

V závěru posledního dílu tohoto zřejmě nekonečného seriálu jsem položil tipovací otázku, co se stane poté, co jsem prvně jmenovitě označil původce šíření vůně po našem městě. Za „b“ bylo správně: ticho po pěšině, nestalo se nic, Broumov voní dál. Podotknu poznovu, že vůni zachycuji skutečně zcela náhodně, čili nejsem snad nějaký ohař, který by cíleně slídl po městě, aby něco lapil do čenichu a mohl si pak kverulantsky stěžovat. Takže opravdu jen náhodou jsem vůni zachytil ve dnech: 9. 3., 11. 3., 23. 3., 27. 3., 6. 4., 8. 4. a konečně pak těsně před uzávěrkou BN, snad aby se mi původce připomněl, i 22. 4. Vesměs šlo o noční až pozdní noční hodiny. Obvyklou lokalizaci jsem už několikrát popsal. Výjimkou byl pouze pátek 27. 3., kdy mi výskyt vůně v podvečer telefonicky hlásil jeden známý dokonce až ze Spořilovského sídliště. Tam se běžně nevyskytují, tak nedokážu říci, nakolik je to tam častým jevem. Vůně někdy vytváří zajímavě ostře ohraničený oblak. Kupříkladu 6. 4. to intenzivně vonělo od kláštera až po někdejší Winterwijk, za nímž pak stříhově čistý vzduch. Po opsání obloučku při průchodu parkem jsem se ale do oblaku znovu stříhem vnořil před budovou městské policie, odkud se táhnul na Komenského ul., kde za hřištěm opět končil. A napotřetí jsem se pak do té voňavé bubliny vnořil od prvních metrů sestupu Černáčkem až po horní mlýn, přičemž u řeky už opět nic. – A proč s tím stále otravuji? Odpovím parafrází slavného výroku Martina Luthera: Zde čichám a nemohu jinak!

Karel Franze

Hrozba sucha – pomůže zádrž vody v krajině?

Letos nám jaro opět připravilo periodu dní bez deště. Může být příjemné, když venku svítí slunce a my můžeme vyrazit na výlet pouze v triku s krátkým rukávem. Ale pro přírodu a zemědělce takové počasí bez srážek nemusí být přínosem. Jak zmiňuje web www.ekolist.cz, na horách bylo v březnu podle údajů Českého hydrometeorologického ústavu třikrát méně sněhu než loni touto dobou. Na jižní Moravě dokonce desetkrát méně. Vypadá to, že sezonu opět startujeme s deficitem podzemní vody. Jak ukazují nejmodernější výzkumy, zádrž vody v krajině lze zvýšit nejlépe mnoha malými opatřeními v celé ploše povodí.

Na Broumovsku se tématu vody věnuje Maiwaldova akademie Vzdělávacího a kulturního centra Klášter Broumov ve spolupráci se spolkem Živá voda. Jsou vypracované studie proveditelnosti zádrže vody v krajině pro obec Křinice a Zdoňov, ve kterých je navrženo optimální řešení úprav. Tyto úpravy povedou k větší zádrži vody v krajině, a tak ji pomohou připravit na déletrvající sucha a přívalem deště.

„Pracujeme s tvorbou tůňek a mokřadů, poldrů, svejlů, zatravněním v místech eroze a údolnic, renaturací toků, navrhujeme nové výsadby zeleně v krajině působící jako větrobrany a biocentra s chladícím efektem podél polních cest a na nových mezích, které kopírují vrstevnice,“ říká koordinátorka projektu Šárka Vávrová z Maiwaldovy akademie a dodává: „Jde nám o obnovu vodního režimu krajiny. Je třeba v krajině zadržet každou kapku vody tak, aby co nejdéle v krajině zůstala a neodtekla rychle z území pryč.“

Nyní probíhají monitorovací práce v katastru obce Heřmánkovice, při nichž jsou zmapovány existující meliorace, vodní toky, vodní prvky v krajině, prameny, historické vodní prvky, pokud jsou zjištěné, a všechny skutečnosti ovlivňující

vodní režim krajiny. Tato data jsou podkladem spolu s aktuálními i historickými leteckými snímky a mapami, aplikací QGIS, s výpočty pro navržení jednotlivých opatření.

Studie proveditelnosti zádrže vody pro obec Heřmánkovice by měla být hotova v první polovině září tohoto roku. Studie slouží k projednávání záměru s obcemi, vlastníky půdy, zemědělci a občany. Po projednání se zhotoví projekt, dle kterého se opatření mohou realizovat. Je možné požádat stát o 100 % dotaci na realizaci.

Celý projekt má vypracovanou velice detailní metodiku, jak postupovat při tvorbě studií proveditelnosti. Inovace spočívá v komplexnosti a systémovosti, v možnosti rychlého plánování navrhovaných změn v souladu se státními postupy i cíli, a díky tomu k možnosti rychlé realizace nápravy krajiny. Koncem června a v průběhu července, pokud to epidemický stav v ČR dovolí, proběhne v broumovském klášteře školení lokálních koordinátorů z celé ČR, kteří budou schopni poté sestavit tým, s nímž budou na svém území pod odborným dohledem tvořit studie proveditelnosti zádrže vody v krajině.

Šárka Vávrová, Maiwaldova akademie
sarka.vavrova@broumovsko.cz

Festivalová ouvertura Pavla Šporcla se posouvá na 27. září

Benefiční koncert Pavla Šporcla a Gipsy Way Ensemble, který měl 1. května symbolicky zahájit 15. ročník festivalu Za poklady Broumovska, se odsouvá na podzim. Nový termín koncertu je neděle 27. září od 18 hodin. Místo koncertu zůstává stejné – sál Dřevník broumovského kláštera.

Zakoupené vstupenky zůstávají v platnosti. Pokud by se kdokoliv z řad veřejnosti i přesto rozhodl zakoupené vstupenky vrátit, nechť směřuje svou žádost na e-mail dana.cernotova@broumovsko.cz nebo telefon 734 443 161. Vrácení vstupenek bude řešeno individuálně.

A jak to v létě bude vypadat s festivalovými koncerty? „I přesto, že nyní nevíme, jak se bude situace vyvíjet a jestli v létě festival proběhne v obvyklém duchu, chystáme i alternativní varianty tak, aby posluchači o festivalové koncerty nepřišli a mohli si je pustit buď online, nebo ze záznamu z domova. Usilovně pracujeme na různých variantách zprostředkování koncertů, ale zároveň věříme, že se v létě všichni ve zdraví setkáme na festivalových koncertech. Protože hudba povznáší ducha a žádný online koncert nenahradí živé setkání. Přejeme vám všem hodně zdraví, dávejte na sebe pozor a těšíme se v létě na viděnou (nebo slyšenou)!“ uvedla výkonná ředitelka festivalu Tereza Kramplová. Aktuální informace k programu budou zveřejněny na webu festivalu www.zapoklady.cz.

Nové termíny výstav v Galerii Dům

V polovině května zaplní zahradu broumovského kláštera sochy autorek Miriam Kaminské a Barbory Kolouchové v rámci nové výstavy Klášterní zahrada 2020. Svou devátou výstavní sezónu tak zahájí klášterní Galerie Dům. Na venkovní výstavu navážou tyto tři výstavy v interiéru galerie, která bude otevřena každý den od 10 do 17 hodin:

Daniel Hanzlík / Na okrajích intervalů:
25. 05. – 12. 07. 2020

Argišť Alaverdyan:
19. 07. – 06. 09. 2020,
vernisaž: 18. 07. 2020 od 16:00

Jitka Svobodová:
13. 09. – 31. 10. 2020,
vernisaž: 12. 09. 2020 od 16:00

Bližší informace o autorech i výstavách najdou zájemci na webu www.galeriedum.cz nebo na facebookovém profilu galerie.

Galerie se otevírají 25. května a spolu s nimi i Dětská galerie Lapidárium s novou výstavou

Od pondělí 25. května bude opět zpřístupněna klášterní Dětská galerie Lapidárium, která představí novou výstavu originální vypravěčky vizuálních příběhů Venduly Chalánkové KNIHOVNA.

Výstava vytvoří v galerii prostor plný dobrodružství, emocí i experimentů. V prolínavé instalaci z ilustrací, koláží i malovaných obrazů se mísí několik vrstev - návštěvník se může stát postavou, která vystoupila z románu, ale stejně tak si třeba zazpívat podle animované písničky. Objevuje při tom nenápadně svět lidové slovesnosti, knih a knihoven. Výstava zároveň upozorňuje na fakt, že v současné technologiemi přesycené době zažívá kniha jako klasické médium nezasloužený odliv pozornosti.

„Knihovny mám ráda, cítím se v nich totiž moc dobře. Knihoven jsem navštěvovala hodně - od malé troubecké, přes přerovskou, kde už mi byli schopní objednat jakoukoli knihu až po Moravskou zemskou, kterou jsem hojně navštěvovala po dobu studií. Tedy až do požáru bytu, kde mi shořely i zapůjčené knihy. Musela jsem tehdy obstarat potvrzení od hasičů a návštěvy knihovny tím skončily. Ovšem jednu ohořelou bez obálky ještě schovávám. Je to Ruská krasavice Viktorra Jerofejeva, kterou jsem si stejně chtěla nechat,“ říká Vendula Chalánková.

Vendula Chalánková (*1981) je česká výtvarnice, konceptuální umělkyně a kreslířka komiksových stripů. Vystudovala střední pedagogickou školu v Přerově, v letech 1999 - 2006 pak Fakultu výtvarných umění v ateliéru environmentu u Vladimíra Merty a Mariana Pally. Vyrábí brože, výšivky a hračky pod značkou Zvrhlý vkus. V roce 2006 získala cenu Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových. Je zastoupena ve sbírkách Národní galerie v Praze či vídeňského Museum für Angewandte Kunst. Více o tvorbě autorky: www.vendulachalankova.cz

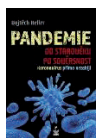
Po dobu trvání výstavy (do 30. srpna) nabídneme workshopy a komentovanou prohlídku s autorkou výstavy jak v on-line světě, tak i v tom skutečném. Veškeré dotazy k návštěvě výstavy +420 603 271 426 nebo na emailu ma@klasterbroumov.cz. A sledujte facebookový profil galerie.

Kateřina Ostradecká
Vzdělávací a kulturní centrum Klášter Broumov
katerina.ostradecka@broumovsko.cz

(Tucet knižních novinek)

PRO DOSPĚLÉ:

Pandemie od starověku po současnost

Vojtěch Heller

Koronavirus přímo nezabíjí. Lidé od nepaměti mívali strach z nemocí, které ohrožovaly jejich životy, a nebylo jich málo. Celé generace byly proti epidemiím většinou bezbranné. Na mor, neštovice, tyfus či španělskou chřipku umírali lidé v desítkách milionů. Nelze se proto divit, že i dnes mají lidé strach...

V jiné době

Jillian Cantorová

O tom, že ani válka nedokáže vzít lásku a naději, vypráví příběh Maxe a Hanny. Osudová láska mezi majitelem knihkupectví a talentovanou houslistkou se rozhoří v roce 1931 v Německu. Doba jim nepřeje, protože Hanna je židovka... Hlavní hrdinka se v roce 1946 probere z bezvědomí na louce nedaleko Berlína. Posledních deset let života zmizelo kdesi v mlze. Netuší, co se stalo s Maxem. Léta plynou, Hanna spolu s hudbou putuje Evropou a nakonec odchází do Ameriky. Stále ji pronásleduje zapomenutá minulost a osud její životní lásky...

Slib

Táňa Keleová-Vasilková

Dvě kamarádky, dva rozdílné osudy. Alice, veterinářka, je šťastně vdaná, má dvě děti, fenku Doru, práci, která ji baví, a spoustu snů. Ten největší je cestovat a poznávat jiné země, a právě proto plánují s manželem cestu po Evropě. Iveta, novinářka, je svobodná a bezdětná. Miluje svou práci, domek na kraji Bratislavy, psa Dana a výlety po Malých Karpatech. Ke štěstí nepotřebuje ani chlapa, ani děti, jak s oblibou tvrdí. Dvě šťastné ženy. Cesty osudu jsou však nevyzpytatelné.

Šváb

Ian McEwan

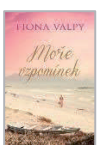
„Když se Jim Sams – chytrý, ale v žádném případě nějak zvlášť důmyslný tvor – jednou ráno probudil z nepokojných snů, shledal, že se v posteli proměnil v jakousi nestvůrnou obludu...“ Odkazem na Kafkovu Proměnu rozehrává anglický prozaik krátký příběh o tom, jak snadno může svět politiky zbloudit, podlehně-li okouzlení vlastním „posláním“, snaze vyřešit složitý svět pomocí jednoduchých klišé a touze konat „vůli lidu“.

Pod kardinálskou pečeti

Alena Vrbová

Oblíbená historická románová trilogie. Druhý díl vás zavede do posledních tří desetiletí 18. století. V roce 1772 přichází do Čech polský šlechtic Jan Jiřík Kiowski, který přichá před pronásledováním ze své rozbouřené země. Útočištěm i novým domovem se mu stává Praha, město, jež neznal, ale které ho od prvních chvil okouzlo. Složitá životní dráha Jana Jiříka Kiowského je zachycena na pozadí významných historických událostí, které hluboce ovlivnily i hrdinův myšlenkový vývoj, jeho názory a postoje.

Moře vzpomínek

Fiona Valpy

Kendřina babička Ella dožívá v pečovatelském domě a svoji vnučku překvapí přáním: chce, aby sepsala příběh jejího života. Překvapení však neberou konce: kdo by byl řekl, že ta drobná stará

paní byla tajnou agentkou, která se za války podílela na speciálních operacích?

Spirituál kvintet 60

Jiří Tichota

60 let se Spirituál kvintetem. Příběh nejznámější české folkové skupiny. Spirituál kvintet patřil po šedesát let mezi nejvýraznější hlasy české hudební scény. Jeho písně zněly nejen z pódii koncertních sálů, ale i od táborových ohňů či z balkónu Melantrichu během sametové revoluce. Po ukončení činnosti kapely v roce 2020 se kapelník Jiří Tichota s ohromným vypravěčským talentem ohlíží zpět: Projděte si bohatou historii legendy českého folku i prostřednictvím fotografií a CD s dosud nezveřejněnými nahrávkami!

Vůně chleba

Mirka van Gils Slavíková

Kuchařka, která voní čerstvě upečeným chlebem, který provoní domov. Chléb byl, je a bude součástí našeho života. Proč si ho tedy neupéct v pohodlí domova? Tato kniha nabízí širokou škálu chutných a voňavých receptů, klíč k rozpoznání jednotlivých druhů obilovin a hlavně jednoduchý návod, jak se nebát péct.

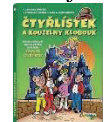
PRO DĚTI:

42 dnů

Silene Edgarová

Odhalte, co se skrývá v tajemném zámku! Dvanáctiletý Saša a jeho mladší bratr Jacob jsou nadšení, když je rodiče před koncem školního roku odvezou na prázdniny. Zejména proto, že budou moct zůstat v penzionu svého strýce, bývalém zámku u moře v Bretani. Jenže na místě nic není takové, jak si představovali – hosté, kteří si myslí, že jsou Victor Hugo, Ludvík XIV. nebo Nefertiti, jsou sice zábavní, ale nakonec se oba chlapi začnou nudit. Tedy jen do doby, než potkají dvojčata Eleanoru a Léandra, která jim ukáží, co vše se na zámku skrývá.

Čtyřlístek a kouzelný klobouk

Jaroslav Němeček a kol.

Tato komiksová kniha obsahuje dva příběhy. V prvním příběhu s názvem Kouzelný klobouk se Čtyřlístek setká s tajemným duchem. Díky jeho klobouku se pak ocitne v pohádkovém světě, kde zažije jedno velké a napínavé dobrodružství. V druhém příběhu s názvem Televize Čtyřlístek si pak naši kamarádi zkusí, jaké to je, stát se majiteli vlastní televizní stanice.

Jirka a indiáni

Pavel Čech

Kniha brněnského výtvarníka a ilustrátora Pavla Čecha pro malé čtenáře, ve které se zrcadlí Pavlova touha po indiánském dobrodružství.

Honzík, ochránce parku

Drahomíra Srdečná

Česko-anglická pohádka, která děti s lehkostí učí respektu k přírodě. Malý Honzík, mihule Mahule a další hrdinové z Průhonického parku před sebou mají velký úkol – zjistit, kdo tam způsobuje pohromu, a škůdce chytit. Budou potřebovat pomoc tajemného siláka, nebo si poradí sami? Jak jim pomůžou listíci, peckánci a zlatušky? A co se vlastně stane, když se někde usadí nepůvodní zvířecí druh?

Kompletní seznam knižních novinek najdete na webových stránkách knihovny: www.knihovnabroumov.net v záložce „knižní novinky“, nebo v online katalogu knihovny: www.katalog.knihovnabroumov.net

Kdy se znovu otevřou dveře knihovny?

Dveře knihovny se pro veřejnost uzavřely 13. března 2020. Důvodem bylo opatření vlády ČR, které mělo zamezit nebo zpomalit šíření onemocnění COVID-19. Tato situace zaskočila všechny, nás i vás.

Pro knihovny, tak jako i pro spoustu jiných poskytovatelů služeb, nastalo období, kdy hledáme cesty, jak se se situací vypořádat co nejlépe. Říká se, že: „Všechno zlé je na něco dobré“. V čem je toto období „dobré“ pro knihovnu? Máme čas na odkládané činnosti, úklid skladu, plánované úpravy prostor, čištění knih a regálů, úpravu katalogizačních záznamů tak, aby se vám v našem online katalogu lépe knihy dohledávaly atd. Připravujeme se na možné scénáře poskytování našich služeb po znovuotevření knihovny.

Kdy to bude a jak to bude vypadat? Podle harmonogramu postupného uvolňování platnosti vyhlášených mimořádných opatření, schváleném vládou 14. dubna 2020, by k otevření veřejných knihoven mělo dojít až v poslední fázi, a to od 8. června 2020. Je nutno podotknout, že všechny naplánované termíny postupného uvolňování se mohou v průběhu času měnit. Proto toto datum nakonec nemusí platit.

Informace o termínu otevření knihovny i o podmínkách poskytování našich služeb vám budou poskytnuty včas. Čtenáři, kteří nám dali souhlas k zasílání informací z knihovny, dostanou potřebné informace prostřednictvím newsletteru do mailové schránky. Ostatní uživatelé informace najdou na webu knihovny: knihovnabroumov.net, nebo na FB knihovny. Potřebné informace zveřejníme také prostřednictvím hlášení městského rozhlasu a prostřednictvím mobilního rozhlasu.

Nadále platí, že po dobu uzavření knihovny jsou vaše výpůjčky prodlouženy a sankce za překročení výpůjční doby nebudou ze strany knihovny uplatňovány.

Přejeme pevné zdraví nejen našim čtenářům a moc se na vás těšíme u našeho nového výpůjčního pultu!

Mgr. Marta Lelková, Městská knihovna v Broumově

Co nového lze pozorovat s letošním jarem

Zimu z loňského na letošní rok jsme prakticky eliminovali plavným přeskokem z dlouhého podzimu do dlouhého jara. Můj vděčný objekt zájmu, *Turdus merula*, kos černý, nevděčný uličník, kterého v zimních měsících rozmazluji v krmítku pochoutkami, aby se mi pak na jaře „odvděčil“ pořádným nočním virválů, to letos přehnal. Poznamenal jsem si: své koncertování, které bych za dne milerád vyslechl, o třetí hodině ranní však nikoli, zahájil na náměstí již v úterý 10. března! Uspíšil se tak dobře o měsíc. Svést to na teplé počasí? Možná, ale já se spíš tážu, kdo nechal vloni do městského parku zavést osvětlení, když sto let to šlo bez něj? A proč že se ptám? Protože vědci prý zjistili, že osvětlení ve městech urychluje sexuální vyspělost kosů, kteří tak hnízdí až o 26 dnů dříve než jejich venkovští kolegové. Ha, tak tuto máme výsledky! Ještě pár luceren navíc a kos nám bude na Vánoce zpívat koledy. Někoho by to možná mohlo ponouknout k nočnímu procházení se pod lampami v parku, ale myslím, že na člověka to účinkovat nebude. Sexuální vyspělost mládeže naopak urychluje tma v parku. A já mám kupříkladu také radost, že je jaro. A rovněž bych se o ni rád podělil s nějakou novou družkou, ale kdybych kvůli tomu ve tři ráno vylezl na mariánský sloup a začal odtud hulákat na celé město nějaké vilné „žotěmy“ (je t'aime), vykoledoval bych si leda policejní hmaty, chvaty, pendrekem a pokutu. Ne tak zpovykáný lump *Merula*, tomu projde všechno. Není zkrátka spravedlnosti na tomto světě.

A je-li *Merula* králem noci, pak letošní denní jarní nebe jako by zase pro změnu opanovaly poštolky. Jejich pronikavé „kli kli kli“ zní nad celým Broumovem. Hnízdíval u nás vždy jeden pár v klášteře, ale letos jsem viděl kroužit na obloze tři jedince najednou. Lze pak počítat s párovostí, takže budou nejspíš čtyři. V klášteře už, myslím, od dob rekonstrukce nesídlí, a jelikož jsou stále krotší, zahnízdlily v minulých letech pod římsami č.p. 132 v Klášterní a č.p. 86 ve Školní ulici. Kde hnízdí letos, se mi zatím zjistit nepodařilo. A krouží-li hlavně nad městem, pak to nejspíš značí, že mezi námi běhá hojně myš. Pokud by si trouflý i na holuby, tak dvojnásob dobře.

Závěrem trochu vážněji: Předpovědi počasí posledních měsíců zní nejčastěji slunečno až polojasno, maximálně zataženo, ale případné srážky jen ojediněle a slabé. Prakticky nepřetržitě „pěkné“ počasí se nám sice líbí, ovšem dobré to není. Zatímco ještě r. 2014 jsme se na mapách intenzity sucha půdního profilu (do 100 cm) nacházeli po většinu roku v kategorii „bez rizika“ nebo jen „počínající sucho“, v srpnu 2015 již část Broumova propadla do kategorie „extrémní sucho“ a setrvala v ní prakticky až do poloviny října. Pak se to sice trochu vylepšilo, ale už žádná sláva. Stále jsme však na tom byli o chlup lépe než bezprostřední vnitrozemí. I to se mění: v únoru a březnu 2018 jsme na tom byli dokonce hůře a počínaje srpnem jsme spolu s vnitrozemím spadli do kategorie extrémního sucha. Aktuálně je v části Broumova výrazné, v části dokonce výjimečné sucho a zřejmě kvůli Stěnám jsme na tom o chlup hůře než Policko. A to je teprve počínající jaro. Udeří-li hned zkraje pařáky jako v předchozích letech, pak nevím, nevím. Vydutnost pramenů je v našem regionu prý zatím normální, ale stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech byl v únoru mimořádně podnormální, v březnu silně podnormální. Hluboké vrty v našem regionu jsou dle značení celostátní mapy zatím v normě, ale pokud jsem se „proklíkal“ detailně k vrtům ve Žďáru a v Machově, tak vykazují velmi nízkou hladinu.

Karel Franze

Úspěšný sportovec nyní pomáhá potřebným

V mládí hrál fotbal a před čtyřmi lety se stal juniorským Mistrem České republiky v běhu na 800 metrů. Štěpán Jirman se teď snaží pomáhat těm, kteří to potřebují nejvíce. V pátek 27. března předal ředitelce Centra sociálních služeb Naděje Broumov Evě Kašparové balík roušek.

Úcta k druhým je důvodem, proč si vážím sám sebe. „Nádherné přísloví, které mě provází všude, kam se podívám,“ říká Štěpán Jirman a pokračuje: „Před několika lety, kdy maminka mé babičky ještě byla mezi námi, se v broumovském domově pro seniory pořádala jedna z akcí, kdy domov pro seniory uvítal i jejich rodinné příslušníky. V ten, pro mě zatím netuše významný den, ležely na každém stole barevně tištěné kartičky. Na každé z nich byl napsán verš, citát... Na naší kartičce stálo: Úcta k druhým je důvodem, proč si vážím sám sebe. Přiznám se, tehdy jsem ji sprostě ukryl do své kapsy. Od té doby ji nosím v peněžence.“

Kdy jsi začal „konat dobro“?

„Dělej dobro a dobro se ti vrátí,“ řekl před více než dvěma a půl tisíci lety Buddha, jeden z mých dalších oblíbených myslitelů. Proto, když mě před několika týdny vedení společnost Vasky trade s.r.o. požádalo o řízení a koordinaci dobročinného projektu Vasky #rouskyvsem, neskřýval jsem svou radost a okamžitě jsem bez váhání nabídku přijal. S tímto se samozřejmě pojí mnohé povinnosti a privilegia a já měl okamžitě jasno v tom, že Broumov bude jedním z míst, kterým pomůžeme. Ale kde přímo, to byla otázka, na kterou jsem se snažil najít odpověď. Nicméně, „onu vypůjčenou“ kartičku nosím stále na očích, proto netrvalo dlouho a já už držel v ruce mobilní telefon a hledal číslo na paní Evu Kašparovou, ředitelku Centra sociálních služeb Naděje Broumov. Paní ředitelka naši nabídku přijala. „Chtěla bych touto cestou poděkovat panu Jirmanovi, ale i všem dalším jednotlivcům, skupinám, firmám, zkrátka všem lidem, kteří nás v této tíživé době podpořili. Všem, kteří nám věnovali roušky pro naše pracovníky a seniory, o které je pečováno v domácím prostředí,“ řekla při přebírání 200 kusů roušek Eva Kašparová.

„A jak to bylo s výrobou? Z počátku jsme poprosili naše šičky ve Zlíně, které nám šijí boty, aby pro nás vyrobily několik stovek roušek výhradně pro nemocni Tomáše Bati. Ovšem tímto jsme naše výrobní kapacity vyčerpali. A co hůř, situace okolo Covid-19 se v České republice začala průběžně zhoršovat. I přesto, že se nám dařilo šít roušky jako Baťovy cvičky, věděli jsme, že na „záchranu“ světa to nestačí. Rozhodli jsme se pro založení transparentního účtu. Společnost Vasky trade s.r.o. vložila prvních 50 000 korun a náš koordinační tým pod zaštitou Vasky #rouskyvsem začal poptávat externí výrobce a dodavatele. A povím vám, to bylo teprve něco! Poptávka je vysoká, výrobci si diktují ceny, často nemají ani materiál, a přitom všem je třeba myslet na to, že nakupujete za peníze, které v dobré víře darovali vaši blízcí, přátelé, kolegové, ale i lidé, které vůbec neznáte. A to mi věřte, dáte si opravdu velký pozor, jak takové peníze utratíte. Trvalo několik dní, než se nám podařilo vyjednat dobré podmínky pro výrobu a distribuci. Skutečně jsme udělali vše proto, aby se roušky vyrobily co nejrychleji, kvalitně a za rozumné peníze. Zajistili jsme tedy finance, materiál, výrobu. Zadařilo se nám zkoordinovat i dopravu a předání těm, kteří roušky nejvíce potřebují – lékaři, zdravotní sestry, policie, hasičský záchranný sbor, senioři, nastávající maminky a další rizikové skupiny,“ uvádí Štěpán Jirman.

Seznam obdarovaných (některé instituce již obdarované byly, jiné teprve budou): Krajská nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně, Fakultní nemocnice Plzeň, Vojenská nemocnice Olomouc,

Masarykova nemocnice Rakovník, Úrazová nemocnice Brno, Protonové centrum Praha, Policie Královéhradeckého kraje, HZS Královéhradeckého kraje, Město Litovel, Apolinář - porodnice Praha, Centrum sociálních služeb naděje – Broumov a další...

„Od doby zřízení transparentního účtu se nám díky vám všem podařilo vybrat více než 110 tisíc korun, ze kterých byla financována výroba a distribuce bezmála 5 tisíc kusů roušek pro ty z vás, kteří je nejvíce potřebují. Děkuji celému našemu týmu a všem lidem, kteří pomohli finančně nebo jakkoli přidali ruku k dílu. Noste roušky, má to smysl! V šití roušek pokračujeme i nadále, a pokud chcete pomoci, můžete přispět na transparentní účet - 5880051369/0800. Vybrané finance slouží k výrobě roušek a následné distribuci,“ dodává Štěpán Jirman.

René Herzán

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

BAVÍME SE SPORTEM

TERMÍNY TÁBORA

13.-17.7.	3.-7.8.
20.-24.7.	10.-14.8.
27.-31.7.	17.-21.8.

MÍSTO KONÁNÍ:
Areál Slovanu Broumov

CENA

800 Kč

Tábor je určen pro děti od 4 do 10 let

SPORT | KAMARÁDI | ZÁBAVA | VÝLETY | HRY | SOUTĚŽE

přihlášky: <https://bavimesesportem.webbooker.eu/Courses?semesterID=10507>

2020

Slovan Broumov

S Alenou Ulrichovou po čtyřech letech

S Alenou Ulrichovou, rodačkou z Broumova, která vyrůstala v Teplicích nad Metují, jsem udělal rozhovor na Našem Broumovsku v březnu 2016 poté, co se stala juniorskou Mistryní České republiky v běhu na 800 metrů (Nová Mistryně České republiky v atletice Alena Ulrichová: Doma se cítím v Teplicích nad Metují). Nyní jsme navázali tam, kde jsme tenkrát skončili.

Jaká byla sezona po onom rozhovoru?

Venkovní sezóna po vyhraném halovém mistrovství České republiky byla mou nejlepší a s největší pravděpodobností už takovou sezonou i zůstane. Tehdy jsem si ve slovenském Šamoríně vylepšila osobní rekord na 800 metrů, jehož hodnota v tehdejších evropských tabulkách v mé kategorii do 23 let byla, tuším, sedmou nejlepší. K mému smutku se v roce 2016 v této kategorii Mistrovství Evropy nepořádalo a na evropský šampionát dospělých stále zbývalo ukrojit necelou půlku vteřiny. O to jsem se několikrát pokusila, leč neúspěšně. Nicméně mi tenhle výkon dodal sebevědomí do sezóny příští, kdy jsem se reálně mohla pokusit o splnění limitu na halové mistrovství Evropy.

Podařilo se?

Bohužel nikoli, ale váže se k tomu pro mě důležitý příběh. Halová sezóna je specifická tím, že je krátká, a je tedy relativně málo šancí na splnění limitu. Do posledního závodu, kde se dal limit splnit (halové mistrovství České republiky) jsem vstupovala s „letošňákem“ (nejlepší čas sezony), který byl o vteřinu zakýžený limitem. Společně s trenérem jsme byli přesvědčeni, že tzv. „v nohách to je“, stačil by jen kvalitní závod. Národní mistrovství je ovšem pro plnění limitu vždycky trochu ošemetné, protože jde většinou hlavně o titul „Mistr/Mistryně ČR“, a to podstatně ovlivňuje taktiku a celý náboj závodu. Nicméně byly jsme v závodě dvě holky, které měly reálnou šanci limit na Mistrovství Evropy zaběhnout – já a Kačka Hálová. Nabízelo se tedy, že bychom si mohly s Kačkou vzájemně pomoci, jít do závodu s cílem běžet co nejlepší čas, nominovat se, a vykašlat se na to, kdo bude mít titul. Nabídla jsem se, že hned po startu půjdu do čela a nasadím tempo, které by na limit mělo stačit. Je ovšem těžké takové tempo udržet po celý závod, proto jsme se domluvily, že mě Kačka vystřídá - tedy předběhne, když by cítila, že zpomaluji. Cítila jsem se dobře před závodem i během samotného závodu. Zodpovědnost, která na mě ležela, mi pomohla odsunout trému a soustředila jsem se jen na ten jeden úkol – běžet v daném tempu kam jen to půjde. Z vlastních zkušeností jsem věděla, že moje zvolnění by mohlo přijít po proběhnutí mety 400 metrů. Kačka přede mne ale po téhle metě nešla, tak jsem se snažila tempo držet dál. Síly mi začaly docházet 150 metrů před cílem, a to byl taky moment, kdy Kačka šla přede mě. Snažila jsem se jí držet všemi silami, nicméně to bylo nesmírně těžké, a když jsem viděla, že Kačka proběhla cílem první v čase, který na limit stačil, ale dost těsně, a já doběhla kousek za ní, věděla jsem, že ten cíl se splnil jen jedné z nás. I teď po 3 letech, když si na ten moment vzpomenu, cítím slabé bodnutí ostnu smutku. Výsledek toho závodu byl ale hořko-sladký. Věděla jsem – a reakce přítomných trenérů a kolegů-atletů, mě v tom utvrdily, že to byl asi nejlepší a nejstátnější závod, který jsem kdy běžela. To, že jsem odvedla dobrou práci, se navíc odrazilo ve splněném limitu – sice to nebyl limit můj, ale i tak mě to těšilo. Kačka je kvalitní závodnice, která si start na Mistrovství Evropy rozhodně zasloužila. Byl to důležitý moment mé kariéry, který mě donutil se zamyslet nad tím, proč atletiku vlastně dělám, co jí obětovávám a co od ní dostávám zpět.

Co bylo výsledkem tohoto bilancování?

Uvědomila jsem si, že se až moc upínám k limitům a nominacím na velké akce typu Mistrovství Evropy. Tři po sobě jdoucí sezóny mi limit na nějakou takovou akci utekl o vteřinu nebo i méně. Orientace na výkon byla silná a začínala jsem si uvědomovat, že výkon není to, proč atletiku opravdu dělám. Pro mě atletika vždy obsahovala víc než čísla, nicméně v oněch posledních třech letech jsem tam viděla hlavně ta čísla a začala jsem pochybovat, jestli je to tak pro mě správné. Vyskytla jsem se tedy na rozcestí – věnovat atletice ještě více času a věřit, že se mi podaří nějaký limit splnit, anebo změnit k atletice přístup a zkusit vytěžit maximum z toho, co mi atletika doposud dala a co mě naučila. První možnost by znamenala přestat chodit na brigádu a připravit se o podstatnou část příjmů s tím, že vize finančního příjmu z atletiky byla velmi nejistá, spíš žádná. Druhá možnost, kterou jsem nakonec zvolila, postupně vykrystalizovala v úmysl odejít studovat do zahraničí.

Skončila jste tedy s atletikou úplně?

To ne, spíše naopak. Hlavně díky atletice se mohl celý ten plán se studiem v zahraničí realizovat. Dostala jsem se do magisterského studia na University of San Francisco (USF) ve Spojených státech amerických a byla jsem současně přijata do atletického týmu téže univerzity. V srpnu 2017 jsem tedy vstoupila na kampus USF jako „student-athlete“, což je titul, jež s sebou nese plné stipendium hradící jak školné, tak náklady na nezbytné vyžití (tj. ubytování a jídlo). Zkrátka řečeno – kdybych neběhala, nemohla bych si studium ve Spojených státech dovolit.

Jaká byla vaše zkušenost ve Spojených státech s atletikou a studiem?

Byla to zkušenost, která se nedá porovnat s mými dosavadními poznatky z České republiky, protože americký systém je postavený velmi odlišně. Má americká zkušenost také rozhodně není obecně aplikovatelná. Je unikátní, subjektivní, a ne každý, kdo americkým systémem prošel, se mnou bude souhlasit. Když je někdo „student-athlete“, očekává se od něj přesně to, co ten titul obsahuje – bude na prvním místě student, na druhém místě sportovec. Jsem přesvědčená, že priority nejsou takhle rozděleny všude stejně napříč Spojenými státy či sporty, nicméně na USF tomu tak bylo, a byl nám poskytnut dostatek zdrojů v podobě poradců a lektorů, abychom zvládli zejména studium. Ale ani sport nebyl nijak šízen, měli jsme k dispozici fyzioterapeuty, psychology, výživové poradce, lékaře – všechno na jednom místě, což je neskutečně pohodlné a účinné, nejen když se vyskytne nějaký problém, ale i jako jeho prevence. Všichni sportovní specialisté se mě ale pokaždé hned po pozdravu ptali: „Jak jde škola? Všechno zvládáš? Nepotřebuješ nějak pomoc?“ Velmi jednoduché otázky, které ale mohly zavčas odhalit potenciální problém. Tohle považuji za jednu z největších výhod amerického vysokoškolského sportu, který je centralizovaný v tom smyslu, že vzdělání a sport v něm jdou ruku v ruce. Dosáhnout tedy na zdroje z jedné či druhé oblasti je otázkou jednoho rozhovoru, emailu, či procházky po kampusu.

Zní to jako ideální podmínky pro dobré výkony v obou oblastech, jak se dařilo konkrétně vám?

Systém je opravdu nastavený tak, aby podporoval jednotlivce v obou oblastech do maximální možné míry. V tu samou chvíli to ale představuje problém – v systému figuruje mnoho proměnných – každý „student-athlete“ je individuum se svými specifiky, návyky, očekáváními a motivacemi. Systém se ale jen těžko může přizpůsobit každému. To byl tak trochu i můj případ – přišla jsem do San Francisca jako zkušená atletka, která byla nadmíru spokojená se svým dosavadním tréninkem rýsovaným trenérem Janem Pernicou po dobu mého čtyřletého působení v Praze. Tušila jsem tedy, že přechod od Honzy do Ameriky bude z tréninkového

(pokračování na následující straně)

hlediska s největší pravděpodobností krok zpátky, ale výkony už nebyly můj hlavní cíl, a tak mě to příliš netrápilo. Podzimní sezóna (září-listopad) je ve Spojených státech ve znamení krosů (neboli přespolních běhů), což pro mě byla novinka, ale adaptovala jsem se vcelku úspěšně. Holky měly na USF velmi silný krosový tým, který si brousil zuby na umístění v první pětce v národním vysokoškolském šampionátu. Byla jsem potěšena, že i já jsem, jakožto běžkyň středních tratí, které cokoli delšího než 2 kilometry v tempu příliš nevoní, mohla být plnohodnotnou součástí a snad i oporou týmu, který nakonec dosáhl na skvělé 2. místo v národním finále, což byl historický úspěch pro celou univerzitu.

V únoru 2018 ale přišlo trpké vystřízlivění v podobě první osmistovky v hale, kde jsem doběhla v čase, který odpovídal mé výkonnosti v 18 letech, což byl velký krok zpátky. Již jsem zmiňovala, že jsem odjížděla do Ameriky připravená na to, že nebudu běhat takové časy, jako jsem běhala předchozí sezóny v Čechách. Ale i přes ten pomyslný tlumič představoval první výsledek z mé hlavní trati hodně tvrdý pád na zem. Tehdy se projevila další velká výhoda amerického systému – tým. Opět zde platí to, že se jedná o subjektivní zkušenost, a ne na každé škole ve Státech to bude nutně stejné, ale tým na USF byl fantastický a plný milých, srdečných a empatických duší. Díky „spoluběžkyním“ z týmu bylo snazší se z onoho pádu otřepat a připomenout si, že o výkony už mi přeci nejde a mohu přeměřovat svou energii na jiné aspekty atletiky. Tohle přeprogramování mysli mi přineslo několik cenných přátelství, která vydrží snad celý život. Nebylo to ale tak, že bych na výsledky od té chvíle úplně kašlala, cílevědomost a odhodlání jsou nezbytnou součástí mentality sportovce. I nadále jsem nechávala na dráze úplně vše – ať už na tréninku, nebo na závodech, jen jsem se tolik netrápila výsledkem. Naučila jsem se hodnotit celý proces jako celek, nikoli jen jeho výstup – tedy čísla v podobě umístění nebo času.

Zahajovací kros sezóny 2018 v Golden Gate Park v San Franciscu.

Zatím jsme mluvili jen o sportu ve Spojených státech. Jaké bylo tamější studium?

Akademická část americké zkušenosti byla kapitolou sama o sobě a jsem ráda, že o ní hovoříme zvlášť. Hned na úvod bych ráda zmínila, že jsem studovala magisterský program Asia Pacific Studies, což se dá volně přeložit jako Studia o Asii a Tichomoří. Program pokrývá všechno od historie jihovýchodní Asie, přes její kulturu, politickou ekonomii a mezinárodní vztahy až po studium asijského jazyka – v mém případě japonštiny. Byla to výzva, protože bakaláře jsem získala na České zemědělské univerzitě v Praze (ČZU) v oboru Ekologické zemědělství, a volba Asia Pacific Studies pro magisterské studium byl tedy obrat o 180 stupňů, možná spíš o 540.

Samotný systém studia byl na USF odlišný od ČZU – hodnocení předmětů bylo založeno na esejích a aktivitě v hodinách, kde bylo stěžejní kritické myšlení a analýza získávaných informací, což je v silném rozporu s hodnocením na ČZU podle toho, kolik vědomostí

jsem si byla schopna zapamatovat z přednášek či učebních materiálů. Bez přehánění můžu říct, že první semestr jsem trávila v knihovně či škole více času než doma, a to i po započítání spánku. Z ranního tréninku jsem šla do školy na japonštinu nebo do knihovny, po obědě jsem šla na druhou tréninkovou fázi a poté opět do knihovny a později na semináře, které byly od 18:30 do 21:30. Domů jsem se opravdu chodila jen najíst a vyspat. Náročnost byla dána jednak jazykem – akademická angličtina je zpočátku těžká, pokud na ni člověk není zvyklý, a jednak tím, že český vzdělávací systém mě na takovou formu vzdělávání zkrátka nepřipravil a já to musela dohnat za pochodu. Bylo pozitivní, že profesori byli velmi vstřícní a nápomocní, ale rozhodně mi nic neodpouštěli – za tuhle férovost jsem opravdu vděčná, protože mě naučila, že i v životě mimo atletickou dráhu si musím výsledky odpracovat. Postupně jsem si ale na styl studia zvykla a zejména ve druhém roce už jsem měla i čas na objevování San Franciska a o víkendech i různých přírodních rezervací v Kalifornii s kamarádkami z týmu.

V San Franciscu jste byla od srpna 2017 do května 2019, potom jste se vrátila do Čech?

Jen dočasně, od září mi začínal další magisterský program v Japonsku. Tentokrát v oboru Sport and Olympic Studies, tedy opět odklon od všeho, co jsem studovala doposud. Naštěstí se jednalo o obor mně osobně velmi blízký, a navíc jsem se do tohoto programu dostala díky návrhu na výzkum, který by spojoval všechna předcházející studia v jedno téma (ve zkratce by se mělo jednat o výzkum zásobování olympijských her v Tokiu z ekologického zemědělství jakožto udržitelného zdroje). Když jsem úspěšně prošla oběma koly výběrového řízení, měla jsem obrovskou radost, protože mi přišlo, že v onom studijním programu v Japonsku do sebe všechno, co jsem v posledních letech dělala, zapadá. Oba předchozí studijní programy, vlastní zkušenost s vrcholovým sportem, studium japonštiny a olympijské hry v létě 2020. To poslední se aktuálně kvůli koronavirové krizi trochu vychýlilo, ale třeba se nám všem z oboru nějak poštěstí se do olympijských her zapojit i v novém termínu v roce 2021, přestože už bychom tou dobou měli mít pravděpodobně studium ukončené.

Měla jste být do organizace olympijských her skrze školu nějak zapojena?

Skrze školu nikoli, dostat se do organizačního výboru her je nesmírně složité, protože je to projekt, který běží vlastně už sedmým rokem od vyhrané kandidatury v roce 2013, a my jsme sem přišli teprve v září. Nicméně Český olympijský výbor mě požádal o spolupráci ještě před tím, než jsem do Japonska odletěla. Bylo v plánu, že jim budu pomáhat přímo v Tokiu s věcmi, které jdou jen těžko zařídit z Čech – fungovala bych jako jakási „spojka“, a ještě bych si u toho procvičila japonštinu. S odsunem her na příští rok bude ale asi zřejmě všechno jinak.

Jaký je život v Japonsku? Dokážete to porovnat se Spojenými státy a s Evropou?

Všechny tři lokality se pochopitelně liší jedna od druhé v daných aspektech více či méně. Pro mě bylo obohacující narušit stereotypy, se kterými jsem opouštěla ve svých 23 letech Evropu, a vytvořit si o obou zemích obrázek podložený vlastními zkušenostmi. Něco se o dané zemi dozvědět ve škole, z knih, filmů nebo médií je nesrovnatelné s tím v té zemi opravdu žít. V Americe mě překvapily propastné rozdíly nejen mezi sociálními vrstvami, ale také mezi jednotlivými státy. Za dva roky jsem procestovala 15 států a každý byl jiný nejen z hlediska přírodních podmínek, ale také nálady, která vyzařovala z obyvatel toho daného státu. Obecně lze ale říct, že jsem si ve Státech zvykla na otevřenost a přátelskost lidí. Úsměv, ačkoli nemusel být vždycky naprosto upřímný, mě doprovázel snad všude, kam jsem vešla. Proto pro mě byl vždycky trochu šokující návrat do Čech na Vánoce nebo letní prázdniny – první dny jsem si musela zvykat na zástupy zachmuřených, stále někam spěhajících obličejů. I to má ale svoje kouzlo – naučilo mě to vážit si každého úsměvu, který uvidím, a také přimět k úsměvu ostatní i za cenu nespočtu nechápavých pohledů a protočených očí. V Japonsku je to zase vychýlené na druhý pól – vnímám to jako velmi odosobněné prostředí. Každý zde chová respekt nejen k člověku jako osobě, ale také jeho osobnímu prostoru (a to i v přeplněných tokijských vlacích metra) a i sdílenému prostoru. Respekt vůči druhým stojí za někdy až šokující spórností. Na ulicích nenarazíte na odpadkový koš, tak jak jsme zvyklí z Evropy, přesto byste pohledali volně ležící odpadek i v nejzajímavějších tokijských uličkách. Stejně tak nenarazíte na chumly předbíhajících se lidí rvoucích se do vagonu ve stanici metra i v nejhustší dopravní špičce. Všichni stojí ve vzorných řadách v takovém pořadí, ve kterém na místo, kde vlak zastaví, přišli.

To zní skoro až neuvěřitelně. Čím si tuhle disciplinovanost Japonců vysvětlujete?

Nechtěla bych se pasovat do pozice odborníka na japonskou kulturu a společnost, ale můj subjektivní názor je takový, že je to způsobeno hned několika faktory. Prvním je bohatá japonská kultura, která čerpá z několika filozofií a náboženství, z nichž nejvýrazněji se projevují šintoismus, buddhismus a konfucianismus. Šintoismus je filozofický směr úzce spjat s přírodou a vysvětluje respekt Japonců k životnímu prostředí. Konfucianismus se zase otiskl do sociálních zvyklostí a zjednodušeně mu lze připsat respekt k druhým, ale i společnosti jako celku. K tomuto kulturnímu fenoménu lze přidat ještě historicky-environmentální zkušenost Japonska – je to seizmicky velmi aktivní souostroví a skrze bohatou historii přírodních katastrof si Japonci dost možná vtiskli do své přirozenosti, že organizovanost a řád výrazně usnadňují krizové situace. K tomu ještě můžeme přidat dvě atomové bomby shozené na Hirošimu a Nagasaki, které také pravděpodobně odehrály svou roli ve formování současné japonské společnosti. Japonsko a Spojené státy jsou vůči sobě v mnoha aspektech v silném kontrastu, snažím si proto z obou zemí vzít to dobré a třeba to aplikovat v Čechách.

Myslím, že více úsměvů a respektu k sobě i druhým by české společnosti neuškodilo.

Na sociálních sítích jsem zaregistroval, že jste byla nedávno v Řecku u příležitosti zažehnutí olympijské pochodně, to bylo v rámci školy?

Částečně ano. Jeden z profesorů přišel s novým projektem, který má za cíl navrátit olympijským hrám a celému olympijskému hnutí hodnoty, které se v průběhu času vytratily. Všechny tyto hodnoty se odvíjí od humanismu a vycházejí z antických tradic spojených s pořádáním her, které v původní podobě nebyly zaměřeny pouze na sport, ale měly mnohem širší přesah do umění, filosofie, ale i politiky. Profesor sám je původem z Kypru, v Řecku několik let žil, a tak nás mohl Řeckem provést. Exkurze byla tedy jakýmsi prologem pro nadcházejících 10 let, kdy by se projekt měl postupně budovat. Projekt si rozhodně neklade za cíl přebudovat dnešní podobu olympijských her od úplného základu, ale spíš rozšířit povědomí o souvislostech, které byly zapomenuty, anebo zastíněny penězi a marketingem. Během exkurze jsme mimo jiné navštívili antickou Olympii, kde se přímo v archeologickém nalezišti rituálně zapaluje olympijský oheň. Nedostali jsme se na oficiální ceremoniál kvůli opatření znepřístupňujícím ceremoniál veřejnosti z obavy šíření koronaviru.

Viděli jsme však generální zkoušku předchozí den, která je vlastně úplně totožná, jen nejsou přítomni oficiální hosté. Koronavirus nakonec uspil náš návrat do Japonska, kdy reálně hrozilo, že bychom se z Řecka nějakou dobu nedostali, a nestihli tak začátek semestru. Všichni teď situaci kolem koronaviru napjatě sledujeme, a i my během dvoutýdenní exkurze jsme dennodenně řešili, jak pandemie vlastně ovlivňuje exkurzi samotnou, ale i jaké přinese následky do budoucna. Nelze odhlédnout od statistik, které od ledna všechny znepokojují, a ještě nějakou dobu znepokojuvat budou, i tak lze ale vnímat pozitivní přínosy pandemie. Kvůli restrikcím, zavřeným univerzitám a muzeím jsme měli během exkurze paradoxně více příležitostí potkat inspirativní lidi a kvalitně s nimi strávit náš společný čas. To samé platí pro všechny, kteří kvůli omezením museli (snad) dočasně vystoupit z vyjetých kolejí – pokud nepracujeme v první linii ve zdravotnictví, záchranných složkách či obchodech, máme příležitost zpomalit a věnovat se sami sobě a svým blízkým. Je to šance nahlédnout na věci z jiné perspektivy, ohlédnout se, reflektovat a některé naše zvyky a postoje třeba i přehodnotit.

Čtyři studenti a jeden profesor z Univerity of Tsukuba v antické Olympii při příležitosti zažehnutí olympijského ohně.

Aleno, děkuji vám za poutavé vyprávění o vašem neobyčejném životě. A věřte, že si vás zase najdu, možná dříve než po čtyřech letech.

René Herzán

Znovu do kostela

- nedělní mše sv. se vzhledem k omezenému počtu účastníků od 17. května rozšíří i mši sv. v Otovicích, která bude v 7:00 (v neděli 17. května však budou mše sv. jenom 4)
- vzhledem k letnímu času budou večerní mše sv. v 18:00; výjimkou je čtvrtek
 - přehled bohoslužeb řeší vlastní tabulky
 - v kostele sv. Václava mše sv. v květnu nebudou
- k svátosti smíření je možné přistoupit vždy před bohoslužbou nebo po bohoslužbě, více kněží bude k dispozici v sobotu 9. května od 9:00 do 11:00 u P+P
- datum přijetí svátosti křtu a 1. sv. přijímání bude včas oznámen

13. duben třikrát jinak

Letošní 13. duben měl být bujarý. Lidová část Velikonoc se však v ono pondělí konala jinak, než jsme zvyklí. Mohli jsme si tak připomenout jiné události, které staly 13. dubna, a jejich odstup od našich dní se dá měřit délkou lidského života.

13. dubna 2020 si svět připomněl, že před 80 lety začalo vraždění téměř 22.000 polských armádních důstojníků a příslušníků inteligence v sovětských koncentračních táborech. Likvidace lidí, kteří díky svému vzdělání mohli rozšiřovat poznatky homo sapiens sapiens, a likvidace lidí, kteří byli ochotni a připraveni bojovat za svoji vlast, byla oběma totalitami – fašistickou a komunistickou – interpretována dle potřeb daného nedemokratického režimu.

13. dubna 2020 jsme si však připomněli i Akci K. Před 70 lety provedli komunisti nezákonnou násilnou likvidaci mužských katolických klášterů, kterých v tehdejší Československu bylo 219 (v ČR 144). Internováno bylo 2376 řeholníků (v ČR 1240). Stopy totalitní zločiny máme před vlastníma očima ještě i dnes, i když se na broumovském klášteře, kostelích, Božích mukách a dalších světských statcích podařilo už hodně opravit. Nekonečně horší je však duševní devastace, s jejímiž následky jsme ještě pořád konfrontováni. Její zlověstnou metaforou je třeba právě onen stav sakrálních staveb.

Skrze Akci K našlo na krátký čas v broumovském klášteře své nucené nové bydliště nemálo bratří z komunisty právě svévolně rušených klášterů. Až poté byly zde na čtyři desítky let internovány řádové sestry. Symbolem pobytu v jednom období až devíti ženských řádů či kongregací je pak třeba malý kbelík uhlí, z kterého mělo v bytelném barokním komplexu stačit teplo v zimním období na celou noc.

Pro fyzické a duševní utrpení bratří a sester broumovského kláštera, Tě, Pane, prosíme, abychom si vážili daru života a nezapomínali chránit svobodu a demokracii. Abychom si vážili možnosti vzdělání. Abychom to vše mohli realizovat v míru. A aby bylo dost těch, kteří budou ochotni a schopni pro Pravdu a Lásku jít jako Ty až do krajnosti.

P. Martin Lanži, děkan ŘKF Broumov

Nedělní mše sv. na Broumovsku KVĚTEN 2020

3. květen
www.broumovfarnost.cz/bohoslužby

10. květen
www.broumovfarnost.cz/bohoslužby

17. květen
Otovice 07:00
Vižňov 08:30
Broumov, P+P 10:00
Broumov, klášter 18:00

24. květen
Otovice 07:00
Martínkovice 08:30
Verněřovice 10:00
Broumov, P+P 10:00
Broumov, klášter 18:00

31. květen
Otovice 07:00
Božanov 08:30
Vižňov 10:00
Broumov, P+P 10:00
Broumov, klášter 18:00

Mše sv. v týdnu, Broumov KVĚTEN 2020

Úterý klášterní k. 18:00
Střed děkanský k. 18:00
Čtvrtek děkanský k. 08:00*
Pátek děkanský k. 18:00
Sobota děkanský k. 17:00

* Ve čtvrtek 07/05 mše sv. i v kapli PM
v Šonově v 18:00

Adorace: středa, P+P, 18:30 – 18:45;
pátek, P+P, 18:30 – 19:00

Svátost smíření:
20 min před každou mší sv.;

Mimořádná sv. smíření
(povelikonoční) sobota 09/05,
P+P, 09:00 – 11:00;
dle zájmu sobota 30/05,
P+P, 09:00 – 10:30.

Změna vyhrazena.

Dokončení opravy střechy děkanského kostela

Na to, abychom mohli osm let prací na obnově střechy kostela sv. Petra a Pavla v Broumově letos úspěšně uzavřít, potřebuje Římskokatolická farnost – děkanství Broumov ještě 200.000 Kč. Zbývá dokončit výměnu nad bočním vchodem a celkovou výměnu krytiny nad sakristií. Od Ministerstva kultury, Královéhradeckého kraje a Města Broumov má ŘKF – děkanství k dispozici aktuálně 595.000 Kč. Zbylé se daří sehnat. Za měsíc březen příspěvek dárců činil 12.500 Kč a za měsíc duben 62.900 Kč (k 23. dubnu). Díky!

Pokud se rozhodnete přispět, číslo účtu je 35-1180703399/0800. Můžete přidat heslo „Střecha“. Pán Bůh požehnej Vaši velkorysosti a pomoci.

V dubnu už proběhlo zaměření hlavního chrámu farnosti, které je součástí příprav na obnovu fasády děkanského kostela, která by měla započít v roce 2021. Cena za projektovou dokumentaci pak činí 101.500 Kč.

P. Martin Lanži, děkan ŘKF Broumov

Vládci broumovských skal nad Pražským hradem letos kroužit nebudou

Už je to tak, bohužel! Ta malá, protivná věc, která není vidět lidským okem, se naprosto nebyvalým způsobem podepisuje nejen na našem zdraví, ale samozřejmě i v ekonomice a také v kulturním a společenském životě. Ochrana životů a zdraví jsou však na prvním místě, a proto je celkem logické a správné, že se zatím nemohou konat i mnohem menší akce, než jakou byla plánovaná květnová mezinárodní oslava 10. výročí přijetí sokolnictví na seznam mistrovských děl ústního a nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO. Na Pražském hradě jsme očekávali návštěvnost kolem 30.000 osob...

Naším krásným dravcům se však musíme věnovat každý den, bez ohledu na to, jaká je situace, a proto mi dovolu, abych Vás alespoň s některými z nich trochu seznámil.

Lovečtí dravci se již po staletí rozdělují na tzv. dravce nízkého letu, vysokého letu a na orly. Toto rozdělení neodpovídá zoologické systematice, ale vychází ze způsobu výcviku a lovu se sokolnickými dravci.

Mezi dravce nízkého letu patří v našich zemích zejména jestřáb lesní a krahujec obecný. Jsou to dravci, kteří vynikají svým rychlým startem za kořisti a velmi obratným letem, který jim umožňuje relativně krátká kulatá křídla a dlouhá rýdovací pera. Oba druhy jsou si na první pohled velice podobné co do zbarvení i stylu letu, odlišují se od sebe však svojí velikostí. Zatímco silná jestřábí samice může vážit kolem 1,2 kg a v péči zkušeného sokolníka dokáže běžně ulovit dospělého zajíce, nebo dokonce srnce, mnohem menší krahujčí samice si při váze kolem 0,27 kg troufne na mladší bažantí slepičku nebo častěji na straku či holuba. A proč se zmiňuji právě o samičkách? Protože se při sokolnickém výcviku a při lovu používají nejčastěji ony. Samci dravců, kterým říkáme v sokolnické terminologii „terčci“, jsou totiž přibližně o třetinu (v latině o „tercii“, proto „terček“) menší, a nedokáží tedy ulovit tak velkou kořist.

K dravcům vysokého letu patří především sokoli stěhovaví a rarozi velcí, případně velmi vzácní rarozi lovečtí. Tito dravci mají dlouhá, špičatá křídla a kratší rýdovací pera. Podle toho poznáme, že loví především ve střemhlavém, případně v šikmém klouzavém letu. Dravec, vypuštěný ze sokolnickovy rukavice, aktivním letem vystoupá do výšky i několika set metrů a tam v kruzích čeká na vhodnou příležitost k lovu, zatímco sokolník a lovecký pes, ohař nebo slídič, prohledávají terén pod ním. Poté, co se jim společně podaří zvednout vhodnou potenciální kořist, nejčastěji bažanta

nebo divokou kachnu, přimkne dravec křídla k tělu a v dokonalé aerodynamickém tvaru kapky se ji snaží dosáhnout a ulovit. Dosahuje přitom velmi vysoké rychlosti, u sokola stěhovavého, který je nejrychlejším obratlovcem na Zemi, to může být i více než těžko uvěřitelných 400 km/h! Proto téměř výhradně loví letící kořist a třeba silný rorh dokáže ulovit i tak velkého ptáka, jakým je divoká husa nebo některá z volavek. V těchto případech se však samozřejmě jedná spíše o záznamy z historie, z okázalých šlechtických lovů, než ze současnosti...

Největšími dravci, kteří se používají při sokolnickém lovu, jsou orli, a to hlavně orli skalní. Tento majestátní dravec dokáže ulovit i tak velkou a pro něj nebezpečnou kořist, jakou je srnčí zvěř nebo liška. Na Balkánském poloostrově s nimi naši sokolníci dokázali ulovit i šakaly a ještě dál na východ, ve stepích Asie, jsou dokonce používáni při ochraně pasoucích se stád k lovu vlků. Jedná se opravdu o velmi silné dravce, kteří patří do péče pouze zkušenému sokolníkovi. S ním však dokáží navázat pevné pouto doslova na celý život. Vždyť orli patří mezi dlouhověké dravce, dožívající se v zajetí kolem 40 let...

Ať už však začínající sokolník cvičí svoji první poštolku, zkušenější loví s jestřábem, se sokoly či s rorhy nebo ten nejzkušenější pracuje s orlem, ve všech případech platí jedno společné pravidlo. Dravec, který krouží sám a volný vysoko na nebi, není možné ovládnout silou jako třeba psa nebo koně. Dokáže ho ovládnout pouze lidský duch, a to pouze svojí láskou a nekonečnou trpělivostí.

Až budete na procházce v přírodě, zkuste na chvíli zaklonit hlavu a zaměřit svůj pohled pod nebeskou klenbu. Třeba budete mít to štěstí a uvidíte zásrubní lety jestřábů, aktivní let sokola, nebo dokonce kroužení majestátního orla. Přestože provázejí člověka jako partneři při lovu již tisíce let, stále si zachovávají svoji divokou a nespoutanou hrdost. Možná proto je tolik obdivujeme a toužíme po jejich blízkosti. Někteří aspoň na krátkou chvíli, sokolníci pak na celý život...

Přeji vám pevné zdraví a krásné jarní dny.

Michael Budera, foto Miroslav Holča

Vzácný rorh lovecký na sokolnickém posedu

Setkání s krajaný po 30 letech

Před 30 lety se uskutečnilo první setkání současných a původních obyvatel Broumova. Tehdy byl broumovský hřbitov ještě plný německých hrobů, jakékoliv pátrání po původních obyvatelích bylo ale možné až po listopadu 1989. S mým spolužákem Honzou Klapákem jsme si v březnu 1990 udělali výlet do Mnichova. Tehdy se do Spolkové republiky Německo ještě cestovalo s vízem, které jsme si před cestou museli vyřídit.

V Mnichově jsme nejprve navštívili Sudetoněmecký dům, kde se nás v oddělení Collegium carolinum ujala paní Eva Hartmann. Od ní jsme získali informace o městě Forchheim, které převzalo patronát nad broumovskými Němci, kde je Broumovské krajské muzeum a centrální evidence o dvaceti dvou tisících Němců, kteří byli po roce 1945 z bývalého okresu Broumov vysídleni. Také jsme se dozvěděli, že broumovští benediktini žijí v obci Rohr nedaleko Řezna, kde získali prázdný klášter augustiniánů, který opravili, a založili tam Benediktinské opatství Broumov v Rohru. Napsal jsem do obou institucí s dotazem, zda je můžeme navštívit. Obratem jsem dostal pozvání – z Forchheimu jsem dostal dopis od místopředsedy Krajského sdružení Broumov (Heimatkreis Braunau) pana Alfreda Schwanseho a z Rohru mi napsal tehdejší převor pater Gregor Zippel.

To mě přimělo k rozhodnutí zorganizovat zájezd. Do výlohy Hrábkova knihkupectví na náměstí jsem dal nabídku – třídní zájezd se dvěma noclehy a dopravou stál 250 Kč. Přesto, že se některým účastníkům zdál zájezd příliš drahý, brzy se kapacita naplnila. Odjezd byl stanoven na 5. 7. 1990. Začátkem tohoto roku se začalo mluvit v TV o tom, že by se do Německa měla zrušit víza, a proto si je nikdo nevyřizoval. Nebylo proto jisté, zda se zájezd uskuteční. Naštěstí byla víza k 30. 6. 1990 zrušena a mohli jsme vyrazit. Odjeli jsme starou Karosou s kapacitou 45 míst plus šofér. Při odjezdu se do autobusu ještě nastěhoval šoférův synek,

který obsadil sklopné sedadlo pro průvodce a paní šoferová si do autobusu přinesla obyčejnou židli, na které potom celý zájezd 1.200 km absolvovala. Takže nás vyrazilo 48. Nebyl jsem schopen vysvětlit panu šoferovi, že takto vyjet do zahraničí nemůžeme, ale on trval na tomto obsazení. Asi se za nás naši benediktini pořádně modlili, protože se nám podařilo hranici přejet a šoferova rodina nemusela jít od hranice pěšky domů.

Před cestou mi pan Schwanse poslal plán města Forchheimu s vyznačením Okresního úřadu pro zemědělství, kde byla i střední zemědělská škola. Úřadu i škole pan Schwanse řediteloval. Po příjezdu do města jsem ho v úřadu byl vyzvednout. Pamatuji se na šok, který jsem zažil při vstupu do budovy. Hned za vchodem byla pamětní tabule s asi třiceti jmény žáků zemědělské školy, kteří padli pár dní před koncem války, když Hitler do války nahnal i kluky z Hitlerjugend – v této organizaci nebylo možné nebyt, a tak do války šli všichni kluci nad šestnáct let.

Po přivítání nás pan Schwanse pozval do restaurace, kde na nás už čekalo několik krajanů. Po obědě jsme odešli do Broumovského krajského muzea (Braunauer Heimatmuseum). Jedná se o dvoupodlažní budovu, kterou krajané dostali od města a začátkem padesátých let si v něm zařídili muzeum. Účastníci zájezdu byli velmi překvapení, kolik vzácných exponátů z bývalého okresu Broumov bylo v muzeu vystaveno, např. skleněná mozaika 3x3 m, kterou vytvořil učitel broumovského gymnázia Ernst Birke starší. Mozaika symbolizuje příchod kolonistů na Broumovsko v roce 1256 a jejich odchod po roce 1945.

Po prohlídce muzea jsme odjeli do kláštera v Rohru k broumovským benediktinům. Tam nás přivítal převor Gregor Zippel a česky jeho zástupce pater Heinrich Geyer, který se narodil pod broumovským klášterem u Stěnavy v domě, kde jsou na rohu značky z různých let, kam až při povodních sahala voda. Pater Heinrich nám přidělil pokoje a pozval na večeři. Po večeři byla beseda s opatem Opaskem, který tam v té době byl od roku 1968

ještě v exilu. Pan opat nám vyprávěl o našem mateřském klášteře na Břevnově. Jeho projev natáčel na magnetofon PhDr. Meier. Pan opat byl znám svou lidovou mluvou a proslul větou: „Tak nám břevnovský klášter už vrátili, ale jinak to stojí za ho...“. Po skončení zájezdu odevzdal dr. Meier záznam našemu panu vikáři Zemanovi.

Druhý den po snídani nám pater Heinrich Geyer nabídl prohlídku kláštera a gymnázia. Setkali jsme se i s paterem Benediktem Gleissnerem, rodákem z Malé Úpy, který také ovládal češtinu. Nejprve jsme navštívili klášterní kostel, kde nám pater Heinrich ukázal slavné sousoší Nanebevzetí Panny Marie, dílo Egida Asama, který v klášteře jako sochař pracoval v letech 1717 - 23. V kostele jsme navštívili i hrob 59. broumovského opata Dominika Prokopa, rodáka z Otovic. Ten musel z Broumova s celým konventem odejít v listopadu 1945. Potom nás pater Heinrich provedl gymnáziem. Obdivovali jsme tělocvičnu, plavecký bazén a technické vybavení učeben, které dnes i u nás už je standardem.

Mezi účastníky zájezdu patřili tehdejší starosta Ing. Karel Gabriel, ředitel městské knihovny PhDr. Jan Meier, fotograf Horst Bauer, občanské fórum zastupoval Honza Hübner, „zapomenuté“ německé babičky a ti, kteří měli zájem o historii Broumova před rokem 1945. Tento zájezd byl potom základem pro další kontakty s krajany. Do Forchheimu jsem začátkem 90. let přivezl dalších 40 autobusů a do Rohru asi 10. Za zmínku ještě stojí přání patera Heinricha – chtěl odejít s částí konventu zpět do Broumova a v broumovském klášteře založit gymnázium s německým vyučovacím jazykem, odkud by mohli studenti odejít studovat na vysoké školy do německých mluvčích zemí.

Časem se Forchheim stal našim partnerským městem a došlo ke sblížení gymnázií v Rohru a v Broumově. Náš zájezd byl základem pro tato přátelství.

Jan Neumann

Rady bylinkáře Masláka aneb tradiční čínská medicína

Štírovník růžkatý - *Lotus corniculatus*

Štírovník je 30 – 40 cm vysoká vytrvalá bylina s mírně vystoupavou lodyhou s lichozpeřenými listy. Květy jsou žluté a plodem je lusk. Užívá se květ a lodyha a sbírá se od května do září. Po usušení se používá jako tinktura, nálev nebo kapsle. Obsahuje nitridy a flavonoidy, které mají sedativní účinky. Působí protikřečově i lehce hypnoticky, mírní nervové napětí stejně jako deprese, při poruchách spánku, lehkého bušení srdce a úzkostných stavů. Štírovník je jedna z nejmedonosnějších rostlin, které včely přímo milují.

Na vaše otázky vám odpoví broumovský bylinkář pan Antonín Maslák.

Slaměnka křídlatá - *Ammobium alatum*

Vytrvalá rostlina pocházející z Austrálie. Dorůstá až 80 cm výšky a vytváří husté trsy. Tmavě zelené stonky mají při zemi růžici kopinatých listů. Květy drobné 1 až 1,5 cm velké, trubkovité a jasně žluté, semena jsou velmi drobná. Slunečná poloha a propustná zemina jsou předpokladem úspěchu pěstování. Vykvétají v červenci a vydrží až do prvních mrazů. Uplatňují se hlavně do přírodních partií zahrady, ale i ve skalkách. Velice pěkně působí v letničkových záhonech, kde je možno je kombinovat s jinými letními květy. Předností slaměnek je, že se velice hodí k řezu, k sušení a do váz.

Jaroslav Žid

Broumov:

491 522 881

Police n./Met.

493 034 105

491 541 078

ELEKTRO

Broumov:

491 521 779

Police n./Met.

493 034 105

ZAHRADNÍ TECHNIKA

Broumov:

491 524 058

**Centrum vestavných
spotřebičů**

Police n./Met.

493 034 105

KUCHYŇSKÉ STUDIO

www.servis-cerny.cz

www.zahradnictvi-zobal.cz

zahradni@zobal@fiscal.cz

Přijmeme
prodávajícímu

aranžérku – zahradnici

pro prodejny

Zahradnické centrum v Polici nad Metují (u kláštera)

Zahradnické minicentrum v Broumově (naproti hřbitovu)

Své nabídky (včetně profesního životopisu) zašlete
na email: zahradnictvi.zobal@tiscali.cz

JARNÍ TRH

SOBOTA 23. KVĚTNA 2020

OD 8:30 DO 13:00 | AREÁL BROUMOVSKÉHO KLÁŠTERA

Výuka angličtiny (pro veřejnost a firmy)
Překlady a tlumočení

- **příjemní lektori**
- **pobočka v Broumově**
komfortní učebna
(areál Hotel Veba Congress & Wellness)

QUATRO

jazyková škola

www.quattro.cz

Kontakt:

koordinator@quatro.cz

+420 775 330 733

Slavíme 30. postavený dům

Děkujeme našemu skvělému pracovnímu týmu a našim klientům.

www.urbanic-haus.cz

Zemědělské družstvo Šonov u Broumova

LOM ROŽMITÁL

**Nabízíme široký sortiment
drceného kameniva a šterkodrtí**

pro stavební firmy i drobné odběratele

kvalita z českého zdroje

Prodávané kamenivo splňuje požadavky ČSN a EN a vyhovuje Zákonu o radiační ochraně

Kontakt : 491 523 922 , 602 328 222

lom.rozmital.expedice@atlas.cz

KAMENIVO - Frakce	cena 1t		cena 1m ³	
	Cena	Cena s 21% DPH	Cena	Cena s 21% DPH
Drt' 2/8	280	338,8	462	559,0
Drt' 8/16	200	242,0	330	399,3
Drt' 16/32	180	217,8	297	359,4
Lomový kámen - Tříděný	220	266,2	363	439,2
Makadam 63/125	210	254,1	347	419,3
PDK 0/4	160	193,6	264	319,3
Šterk 22/45	180	217,8	297	359,4
Šterk 32/63	190	229,9	314	379,3
Šterkodrt' 0/32	160	193,6	264	319,4
Šterkodrt' 0/63	160	193,6	264	319,4

Na požádání zajišťujeme dopravu kameniva a písku
TATRA : solo 13t / souprava 25t

Pracovní doba : pondělí až pátek 6:00 - 14:00 hod

**Hned napoprvé
jsem dostala
slevu 8 %**

STAMONT®
STAVEBNINY

NÁCHOD | JAROMĚŘ | DOBRUŠKA | RYCHNOV N. KN.

☎ 800 404 010

medela
CHRÁNĚNÉ DÍLNY

*Přijímáme zaměstnance
se zdravotním postižením
na pozice*

DĚLNÍK/DĚLNICE

- pracoviště Broumov
- jednoduchá manuální práce vsedě
- hlavní pracovní poměr
- dvousměnný provoz
- možnost zkráceného úvazku
- příspěvek na stravování
- odpovídající mzdové ohodnocení
- nástup možný ihned

Informace

MEDELA - chráněné dílny s.r.o.

tel.: 608 666 252

e-mail: info@medelachd.cz

nebo osobně

Náchod 547 01, Jugoslávská 15

**REALITY
ROJKOVIC**
WWW.REALITYROJKOVIC.CZ

**Sháním garáž do pronájmu
pro dlouhodobé užívání.**

Lokalita Broumov.

Telefon: 777 244 716

AUTOŠKOLA FIEDLER s.r.o.

Zahajuje kurzy skupin řidičského oprávnění

A1,A,B,C,T,E,D

Broumov

Šalounova 87

Datum: 26. 5. 2020 v 15:00

Police n. Metují

17. listopadu 204

28. 5. 2020 v 15:00

Informace na tel. čísle 777 621 552

nebo na <http://info@autoskolafiedler.cz>

Broumovské noviny

Periodický tisk územního samosprávného celku

Vydává Město Broumov

třída Masarykova 239, 550 01 Broumov

IČ: 00272523

Redakce, grafická úprava:

René Herzán, redakce@broumov-mesto.cz

Tel.: 777 314 251

Evidenční číslo: MK ČR E 15452

Náklad: 1400 výtisků

Tisk: TISKÁRNA V RÁJI s. r. o.

Uzávěrka vždy k 18. dni v měsíci.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit.

Upozorňujeme, že na akcích pořádaných městem Broumov nebo jeho příspěvkovými organizacemi bývá pořizován audiovizuální či fotografický záznam, který může být uveřejněn v tisku a na stránkách města nebo příspěvkových organizací.

**Ceny inzerce na vyžádání
v Informačním centru Broumov. Tel.: 491 524 168**

CENTRUM WALZEL

MEZIMĚSTÍ / EST. 1852

WWW.FABRIKA NA ZÁŽITKY.CZ

KOUSEK OD VÁS

